

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXIX Rugpiūtis - August 2, 1984 Nr.29

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

PO KONVENCIJOS

Demokratai pasuko į dešinę

Vytautas Meškauskas

Dauguma stebėtojų šių metų demokratų partijos konvenciją laiko labai pasisekusia. Žinia, žiūrint į ją 'profesiniai', bet ne iš esmės, turint galvoje jos tikslą, nevertinant jos nešališkai. Pavyzdžiui, joje buvo girdėti daug ne tik šališkų, bet ir neteisingų kalbinimų dabartinei administracijai ir ypač prezidentui Reaganui asmeniškai — kaip sen. E. Kennedy priekaištas, kad visi prezidentai turėjo pasitarimus su sovietų viršūne, bet tik ne Reaganas. Tarytum, tie visi kiti susitikimai būtų Amerikai labai naudingi ir sulaukę sovietų ginklavimąsi ir ekspansiją. Be to, Reaganui prezidentaujant sovietų viršūnė pasikeitė tris kartus — Brežnevas, Andropovas, Černenko — visi trys gerokai liguisti, su kuriais asmeniškas kontaktas negalėtų nieko pakeisti.

Gal didžiausia konvencijos staigmena buvo jos paskutinis posėdis, kada salė paskendo 30,000 JAV vėliavų jūroje, visai neprasiikišant bet kokiam plakatui su kandidatų ar jų varžovų pavardėmis. Atrodo, kad Mondale pasimokė iš savo su Carteriu pralaimėjimo Reaganui 1980 m. Reaganas tada išėjo į rinkimus su senų vertybių: patriotizmo, šeimos, padorumo — šūkiomis, ir jie susilaukė balsuotojų daugumos pritirimo. Kad Mondale keičia savo taktiką jau matėsi iš viceprezidento pasirinkimo. Kongreso narė Geraldine A. Ferraro toje institucijoje atstovauja vidurinės klasės apgyventą gana konservatyviai nusiteikusi rajoną, panašų į Chicago lietuvių apgyventus. Savo kalboje ji net pasigyrė trumpą laiką eitomis prokurorės pareigomis, kada ji pasiuntusi 'savo dalį' nusikaltėlių už groty. Be to jos tėvai buvę imigrantai, ji išsimokslinusi pati savo jėgomis, nors jos vyras, atrodo, gerai verčiasi nekilnojamojo nuosabių pardavimu, ir valdymu. (Jei jis būtų respublikonas būtų tikrai pavadintas 'slum lordu', kuris pelnosi, nuomodamas butus nepasiturintiems).

Toks galas ne visai sutiko su pirmų kalbų paliktu

įspūdžiu, bet jau konvencijos priimta partijos platforma parodė ateinančius pasikeitimus. Tiesa, ji ir žymiai žodingesnė už 1976 ar 1980 m. m. buvusias. Dabartinė turi 45 tūkstančius žodžių, 1980 — 33,000, 1976 — 25,000.

Mondale-Ferraro platforma kalba 'vargšus', 'išalkusius ir benamius', tačiau nežada jokių didesnių dabartinės labdaros sistemos reformų, kaip ankstyvesniais metais, bet tik žada duoti progų patiems apsirūpinti. 1976 m. Carteris-Mondale žadėjo eiti prie visuotinio sveikatos draudimo, remiamo pajamomis iš mokesčių, dabar sakoma, kad tai lieka ateities tikslu, tačiau 'sumažinimas sveikatos priežiūros kaštų yra žingsnis į tai.'

Šiais metais visai neminimas mokyklinių vaikų vežiojimas autobusais rasiniam balansui palaikyti, tik žadama duoti šansą visiems vaikams be rasės skirtumo duoti lygią progą mokytis. Šiais metais taip pat griežčiau pasisakoma prieš marijuanos ir kitų svaigalų naudojimo išplėtimą.

Lėšų kariniams reikalams srityje 1976 m. platforma žadėjo Pentagono biudžetą sumažinti tarp 7 ir 5 bilijonų dolerių į metus, dabar žadama tik sumažinti tiems reikalams numatytų lėšų didėjimo spartą.

Santykiuose su Sovietija srityje 1976 m. buvo įspėjama apie augantį pavojų iš sovietų pusės, bet pasisakyta už įtampos mažinimą. 1980 m. ypač griežtai pasisakyta prieš sovietų invaziją į Afganistaną, bet kartu pabrėžtas ir pasirengimas kiekviena proga derėtis. Šiais metais platforma skelbia, kad sovietai sudaro pavojų pasaulinei taikai ir pavojingai elgiasi, už tat JAV turi atgrąžinti sovietus nuo jėgos pavartojimo ir turėti tam atitinkamas priemones, bet kartu prezidentas turėtų jieškoti bendrų interesų pavojaus pergyvenimui.

Žinia, partinė platforma nelabai domimasi ir jos greitai užmiršamos, tačiau jos rodo kryptį, į kurią eina, prašant balsuotojų pagalbos. Ši kartą atrodo,

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos naujoji vyriausioji valdyba. Sėdi iš kairės: Vida Jonušienė — 2-ji vicepirm., dr. Leonas Kriaučiūnas — pirm., Vilija Kerelytė — sekretorė. Stovi: Viktoras Mastis — išdininkas ir Petras Bučas 1-sis vicepirm. V. A. Račkausko nuotr.

ŠŪKIS 'VIENYBĖJE STIPRYBĖ' TEGU LYDI

ALT S-gos DARBUS IR PLANUS

MEČYS VALIUKĖNAS

Š. m. gegužės 26-27 d. d. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime Clevelande išrinkta nauja sąjungos valdyba birželio 8 d. perėmė iš buvusios valdybos visą medžiagą ir pasiskirstė pareigomis sekančiai: pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas, I vice-

pirm. organizaciniam reikalams Petras Buchas, II vicepirm. jaunimo reikalams Vida Jonušienė, sekretorė Vilija Kerelytė ir išdininkas Viktoras Mastis.

Dr. Leonas Kriaučiūnas, ALT S-gos pirmininkas.

Naujoji sąjungos valdyba, pradėdama savo dviejų metų kadenciją, pirmame aplinkrašty sveikina visus sąjungos garbės ir tarybos narius, skyrių valdybas ir jų narius bei visus tuos kurie žodžiu ar plunksna prisideda prie sąjungos garbingo klestėjimo.

Sąjungos valdyba yra nutarusi palaikyti tamprius ryšius su skyriais ir to paties skyrių valdybų — tegu šūkis

"vienybėje — stiprybė" lydi Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos darbus ir planus.

Leonas Kriaučiūnas, ALT S-gos pirmininkas, veterinarijos gydytojas, plačiašakis visuomenininkas, 1940 m. baigęs Vilkaviškio Basanavičiaus gimnaziją, pradėjo studijas Veterinarijos Akademijoje, Kaune. Pokario metais studijas tęsė Vokietijoje, Hannoverioje ir baigė 1946 m. daktaro laipsniu. 1949 m. atkilo į JAV ir čia 1952 m. išlaikė Illinois State egzaminus ir pasirinko privačią praktiką, kurią sėkmingai tęsia iki šiol. Jo paties žodžiais aptariant: "Nuo profesinio darbo atliekamam laikui maišausi lietuviškame visuomeniniam, kultūriniam ir politiniam gyvenime"...

Leono Kriaučiūno energija, pasiimto uždavinio rūpestingas vykdymas tas jo daugmetis maišimasis lietuviškam gyvenime padarė jį daugeliui lietuvių žinomą, pažįstamą, o dažnu atveju ir bendradarbį.

Dr. Leonas Kriaučiūnas priklauso Lietuvos Vyčiams ir jau daug metų yra jų atstovu Amerikos Lietu-

(Nukelta į 9 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Reaganas atsako demokratams. - Amnestija Lenkijoje ir jos pasekos. - Po Izraelio rinkimų pasikeitimų nesimato.

Prezidentas Reaganas savo pereinamojo antradienio spaudos konferencijoje gynėsi nuo demokratų priešrinkiminių priekaištų. Jis paneigė, kad jo administracija esanti nejautri vargšams. Iš tikro nepakankamai uždirbančių šelpimui išlaidos laike jo administracijos padidėjusios nuo 47 iki 64 milijonų dolerių. Maisto kortelės (food stamps) gauna ir tie, kurie uždirba 50% virš vadinamos neturtingumo ribos, nuo kurios pradedama gauti įvairios pašalpos. Nors pagal įstatymą Social Security pensijų gavėjai negauna infliacijos išlyginimo, jei jis nėra didesnis kaip 3%, šiais metais jis prašysias kongresą leisti išlyginimą mokėti, nors jis ir būtų mažesnis negu 3%. (Social Security adm. apskaičiavimu tai būtų apie 5 bil. dol.).

Į dem. kandidato Mondale pareiškimą, kad jis padidins mokesčius, jei būtų išrinktas, biudžeto deficito sumažinimui, ir tą patį padarysias Reaganas, jei bus perrinktas, nors tai dabar slepiasi nuo rinkėjų, prezidentas pareiškė, kad jis nenumatęs mokesčių padidinimo. Visų pirma reikia sumažinti valstybės išlaidas. Tam reikalui Grace komisiija padarė 2.478 pasiūlymus, kurie dabar yra peržiūrimi. Be to į dirbančių skaičių įsijungė 7 milijonai

daugiau žmonių savo mokesčiais prisidės prie biudžeto deficito sumažinimo. Tik jei būsią konstatuota, kad iš tikro negalima daugiau išlaidų sumažinti — tik tuo atveju jis sutiktų su mokesčių padidinimu. Iki gruodžio mėn. jis pavedęs padaryti planus ne mokesčių padidinimui, bet mokėjimo procedūros supaprastinimui.

★
Birželio 21 d., minint komunistinės Lenkijos 40 metų sukaktį, Varšuvos vyriausybė paskelbė amnestiją, kuri turėtų paliesti 625 politinius ir per 35,000 kriminalinių kalinių. Jie turėtų būti paleisti per 30 dienų. Mainais už tai komunistinė Lenkija laukia JAV sankcijų prieš ją atšaukimo. 1981 m. vyriausybei pradėjus persekioti Solidarumą, prez. Reaganas pareiškė, kad sankcijos bus atšauktos tuo atveju, jei bus atšauktas įvestas karo stovis ir Lenkijos vyriausybė pradės dialogą su Bažnyčia bei darbininkų unijomis. 1983 m. Reaganas padarė nuolaidą, pareiškdamas, kad jei lenkai griebis reikšmingų liberalizavimo priemonių, ir amerikiečiai padarys lygiai taip pat reikšmingų žygių.

Karo stovis Lenkijoje jau seniau panaikintas, bet kartu sugriežtintas 'civilis' režimas. Dialogas su Bažny-

čia tęsiamas, tačiau darbo unijos nepripažįstamos. Amnestija paskelbta, bet paleidžiamieji prigrąšinami daugiau nenusikalsti, nes būsią sunkiau nubausti.

Lenkijai pradėjus liberalizavimo procesą kai kurios sankcijos jau buvo atšauktos: lenkų žvejams leista žvejoti JAV vandenyse ir jų lėktuvų linijai LOT leista čia nusileisti su ekskursijom. Likusios sankcijos: neleidimas LOTui palaikyti reguliary susisiekimą su JAV, suspendavimas Lenkijai 'didžiausio palankumo klauzulės', pagal kurią Lenkiją galėtų importuoti savo prekes į JAV mažiau ar iš viso nemokėdama muitų, ir JAV priešinimasis Lenkijos prašymui priimti ją į Tarpautinį Monetarinį Fondą, iš kurio galėtų gauti paskolas, bei vyriausybės garantijų paskolom Lenkijai ne davimas dar tebeveikia, kas sukėlė komunistų pasipiktinimą.

Cituodamas JAV spaudos pranešimus, kad Washingtono administracija žada tik leisti LOT lėktuvams atnaujinti reguliary susisiekimą su JAV ir atnaujinti pasikeitimą mokslininkais, Varšuvos vyriausybės pasiūlymas reikiškas Jerzy Urban pavadino tai žodžio ne laikymu. JAV norinti susilpninti Lenkiją Europoje ir pasaulyje, kas turbūt reikiška, kad be JAV ekonominės pagalbos Lenkija gali nustoti net tos autonomijos, kurią dabar turi nuo sovietų. Tai taip pat kalba už tai, kad sovietai negali padėti Lenkijai ir jai leidžia prašyti pagalbos iš Vakarų.

Lenkijos ekonomistai skaičiuoja, kad JAV sankcijos Lenkijai atnešė 13 milijonų dolerių nuostolių, nors kiti stebėtojai laiko tą sumą išpūsta.

★
Dar ne visai galutiniais duomenimis Izraelio Darbo partija laimėjo 44 ar 45 vietas 120 atstovų seime, o dešinioji Likud partija 40 ar 41 vietą. Kitas pasidalino 13 smulkesnių partijų. Atrodo, kad naują vyriausybę galės sudaryti dabar-

■ Iš kitos pusės

Birželio mėn. krikščionių-demokratų biuletenyje kažkoks (ae) puldamas mane už str. apie tikybą ir politiką, nori paneigti KD pritarimą gruodžio 17 d. perversmui ir balsavimą už A. Smetonos išrinkimą prezidentu. Girdi: "kokie čia rinkimai, kai pusiau subrendusio leitenanto pistoletas į pakaušį atremtas."

O be to, KD sutikę įeiti į ministerių kabinetą specifinėmis sąlygomis, kurias prezidentas, "duodamas arkivysk. J. Skvireckui priesaiką, ... išpildyti prisiekė."

Tai jau seniai skelbiamas mitas, kuriam anų laikų politikas Rapolas Skipitis savo knygoje Nepriklausoma Lietuva pašventė net atskirą skyrių: AR ŽINOJO KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI APIE PERVERSMĄ? Ten tarp kitko rašoma:

"...į pasitarimus (sukilti) buvo įsijungusių ir nuo tautininkų grupės toliau stovinčių karininkų, kurių tarpe buvo ir krikščionių demokratų blokui artimų. Ne vienas pastarųjų grupės karininkų aktyviai pasireiškė ir perversme, kaip, pavyzdžiui Jonas Petraitis (vadovavęs didžiausiam perversme dalyvavusiam daliniui — 2 pėst. pulkui)... Perversme aktyviai dalyvavo ir studentai-atėitininkai... (kurie) negalėjo išsiversti be pasitarimo su sau artimais politiniais autoritetais. O tie... kaip žinoma, buvo krikščionių demokratų vadovaujantieji asmenys."

Taip pat ir Vaclovas Sidzikauskas savo atsiminimuose (1977 m. liepos 29 d. Dirvoje) teigia, kad apie sukilimo ruošimą sužinojęs iš KD politiko V. Petrulio, o nuvykęs po sukilimo į vyriausią štabą, ten jau pastebėjo kun. Mykolą Krupavičių, dr. Leoną Bistrą ir dr. Kazį Ambrozaitį. Štabe Sidzikauskas ir Skipitis buvo paprašyti tarpininkauti tarp sukilėlių ir prezidento dr. K. Griniaus "vyriausybės pakeitimą įstatyti į konstitucinius rėmus". Tas bandymas ir privedė prie seimo posėdžio, kuriame Smetona ir KD balsais buvo išrinktas prezidentu.

Pagal 1922 m. konstitucijos 42 str.:

"Respublikos Prezidentas, pradėdamas eiti savo pareigas, prisiekia arba iškilingai pasižada visomis savo jėgomis rūpintis Respublikos ir Tautos gerove, saugoti Konstituciją ir įstatymus, sąžiningai eiti savo pareigas ir būti visiems lygiai teisingas."

Perversmas tačiau tą konstituciją jau buvo sulaužęs ir jos neliko. Laikydamasis jos raidės, kuri perversmo, aišku, nenumatė, A. Smetona būtų turėjęs nuvažiuoti į kalėjimą, o ne prezidentūrą. Mūsų atveju buvo galvojama ne apie konstituciją, bet apie valstybės gerovę, kuri yra aukščiausias įstatymas, deja, ne visų vienodai įsivaizduojamas.

Iš viso kalbėdami apie tą perversmą turime atsiminti, kad parlamentarinė tvarka neišsilaikė ne vienoje Rytų, Centro ir Pietų Europos valstybių, išskyrus Čekoslovakiją. Pagaliau ir mūsų bandymas naują režimą įstatyti į 'konstitucinius rėmus' nebuvo visai originalus. Taip buvo padaryta Lenkijoje po 1925 m. Pilsudskio perversmo. Tiesa, ir jis save laikė lietuviu. (vm)

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Cia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĖ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio
kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

DISKUSIJOS IR BURNOS AUŠINIMAS

Vykstant JAV-se rinkiminei agitacijai ir prezidentinių kandidatų diskusijoms, nejučiom šmėkštelia atmintyje ir mūsų išeivijos ilgametis "politinis dialogas" su Lietuvos tarybininkais, ir darosi įdomu bent jau būdingiausius šitokių "kovų" garsus palyginti.

Žinoma, pirmiausia kiekvienam jautresniam klausytojui krinta į ausis amerikiečių ir mūsų besiginčijančių brolių politinės polemikos kultūrinis lygis. O jis kartais yra net toksai skirtingas, kaip rimtų mokslininkų simpoziumo kalbos ir girtų tavernos mušeikų šūkavimai. Juk čia, laisvo žodžio krašte, net ir aitriausiam partijų agitaciniame įkarštyje vis tiek dar niekas nevadina prezidento Reagano "persenusiu aktorium", "kapitalistų lekažum" ar "atominiu žudiku", prezidentinio kandidato Mondalės — "mafiozu", o Geraldinos Ferraro — koki nors moterį pažeminančiu epitetu. Tuo tarpu lietuviškame fronte per Atlantą net 40 metų vien tik ir tegirdime: "fašistai", "atplaišos", "renegatai", "CIA agentai", o iš kitos kranto atkirčiui — "okupanto batlaižiai", "išdavikai", "kagebistai" ir panašius "jausmažodžius", kuriais tik apkurtinamos pokalbininkų ausys, bet jokios problemos negalima išspręsti.

Amerikiečių politiniai oponentai, nors ir atkakliausiai gindami "savąją teisybę", vis tiek stengiasi savo kaltinimus priešininkui pagrįsti ir priekaištus atremti lengvai nesugriaujamais argumentais, tikrais faktais ar bent logišku jų interpretavimu. Čia niekas nė nebando taip jau plikai ir akiplėšiškai meluoti, kad prieš žmonių sveikas akis naktį vadintų diena. Pavyzdžiui, tvirtinti, kad JAV demokratų ar respublikonų rinkiminę kampaniją finansuoja Izraelis, Jesse Jacksoną nupirko arabų šeichai, Rea-

ganą — popiežius, o visa Amerika trokšte trokšta savanoriškai įsijungti į Sovietų Sąjungą.

Deja, toksai realybės perkūrimo stebuklas kaip tik ir yra klasikinis sovietinės propagandos metodas, su kuriuo jau seniai susiduriame polemikoje.

Juk iš tiesų ir komunistai, ir antikomunistai visi gerai žinome, kad 1940 m. Lietuvoje jokios "spontaniškos liaudies revoliucijos" nebuvo, nei 2000 komunistų partijos narių, nei joks kitas opozicinis elementas valdžios nenuvertė ir tarybinės santvarkos neįvedė. O tarybinių propagandistų lūpose tokia revoliucija — "jau buvo lietuvių nacijs" seniai pribrendusi ir nesutramdomai suliepsnojo visame krašte."

Abeji dar neužmiršome po Hitlerio ir Stalino susitarimo Sovietų Sąjungos įteikto Lietuvai ultimatumo, patys matėme į Lietuvą įriedančius sovietų tankus ir įžengiančią sovietų okupacinę kariuomenę, kurią komunistų saujelė ir kai kurie kitataučiai sutiko su gėlėmis, o visa lietuvių tauta su šaromis. Taip pat visi dar atsimename anų dienų tarybinės spaudos šūkius ir plakatus: "Dėkojame didvyriškai Raudonajai Armijai už išlaisvinimą iš buržuazinės vergijos", "Dėkojame Išmintingajam Draugui Stalinui, ištiesusiam pagalbos ranką Lietuvos darbo liaudžiai" ir panašius okupacijos liudijimus.

Bet tarybinių žurnalistų raštuose ir partijos bei vyriausybės vadų kalbose nebuvo ir nėra nė mažiausios užuominos apie Ribbentropo-Molotovo paktą ar ultimatumą, okupacija jų propagandoje pavirto "išlaisvinimu", o Stalino suplanuotas ir įvykdytas prievartinis Lietuvos įgriūdimas į Sovietų Sąjungą — "savanorišku įsijungimu į tarybinių tautų šeimą" ir "tik-

šiomet galime prisiminti visą virtinę įvairių sukakčių, sąryšį su mūsų spaudos vargais. Viskas prasidėjo 1864 m. spaudos draudimą pradėjus, 1904 m. kova už spaudą buvo bent laikinai laimėta, o 1944 m. kraštą vėl užplūdo tokia nedalia, kad Muravjovas atrodytų tik vaikų žaisliukas. Ši kart nebuvo uždraustas lotyniškas šriftas, bet buvo uždrausta lietuviška mintis. Okupantas turėjo būti garbinamas lietuviškais žodžiais ir lietuviškai reikėjo pateisinti jo žiaurumus.

raja Lietuvos nepriklausomybę".

Vadinasi, tos istorinės problemos jau yra "Neklaidingojo Vado teisingai išspręstos socializmo naujai", ir dėl jų neleistina ne prasižioti. Tad gal atvirai ir be sofizmų pagalbos diskutuotume kitomis, lengvesnėmis temomis, kurios išeiviją irgi domina?

Pavyzdžiui, kodėl dabar minimos kai kurių Sibire žuvusių ar kalėjimuose nukankintų buvusių Lietuvos įžymių intelektualų sukaktys ir net perspausdinamos jų veikalo ištraukos, bet visiškai nutylimas jų tragiškas likimas? Ar jie ir privalėjo būti sušaudyti ar kitaip tenai pribaugti?

Kodėl apie masines lietuvių deportacijas į Sibirą kartais tiktai grožinėje literatūroje labai atsargiai prasitariama, bet oficialaus valdžios balso niekur jos nėra garsiai ir griežtai pasmerkto? Tai gal tarybinis režimas dar ir dabar jas užgiria?

O kodėl dabar Lietuvoje gyvena jau ne lietuvių tauta, o tik lietuvių nacija? Ar žodis "tauta" yra jau ne lietuviškas?

Be to, kodėl Lietuva tarybinėje spaudoje vis dažniau yra tiktai mūsų tėviškė, bet jau ne tėvynė, kaip anksčiau buvo?

Ne, apie tai ir daugelį kitų mūsų protą ir sąžinę erzinančių dalykų irgi neįmanoma atvirai kalbėtis. Net ir "dialektiniu metodu" vėnaip ar kitaip įrodinėti.

Tad kokios gali būti mūsų rimtos diskusijos bet kuriuo klausimu, kai vienas jų partneris prieš jam nepalankią tiesą staiga apkursto ar, nebudamas jokių argumentų, vis tiek tvirtina, kad saulė sukasi aplink žemę? Dėl to turbūt ne tik mūsų politinės, bet ir kultūrinės svarstybos su tarybininkais virsta tik burnos aušinimu, po kurio lieka vėl tiktai tie patys nuvalkioti keiksmažodžiai.

(d)

Nebaigti spaudos vargai

JUOZAS ŽYGAS

Taip pat lietuviškais žodžiais reikėjo dėkoti už pavergimą.

Jeigu ankstyvesni persekiojimai buvo vykdomi caro žandarų ar kazokų, tai šis paskutinis — didžiulioje jau atliekamas pačių lietuvių. Lietuviai atlieka cenzorių pareigas, ir žinoma, su didesniu uolumu ir įnirtimu. Jie juk žino didžiulios, net komunistinių rašėjų praeitį, jų mažas nuodėmes ir nukrypimus. Ir kuris gi nepadarė nukrypimų, sunku į liniją pataikyti, — kai ta linija dažnai keičiama. O už visokias klaidas reikia atgailauti, ir atgailauti reikia viešai. Ne užtenka vien į krūtinę muštis, bet reikia save išlupti ir degutu išsitepti. Didžiulio tarybinių rašytojų ir laureatų, turėjo viso gyvenimo išpažintį atlikti ir save apnuoginti. Daugelio, tolimesnė karjera priklausė ne nuo jų talento, bet nuo išpažinties sėkmingumo. Kas sėkmingai to neatliko, tai turėjo susipažinti su Sibiru.

Gal kiek lengviau buvo tiems, kurie nepriklausomybės laikais nieko neparašė ar nesugebėjo parašyti. Tokie galėjo rekti, kad jų talentai buvo prislėgti ir suvaržyti. O jeigu kas jau buvo ką parašęs, tai turėjo raitytis kaip šuo ant girnų, save išsiginti, išsilaižyti ar progai esant bandyti viską perrašyti. Ryškus pavyzdys kaip visa tai vyko, galėtų būti Petras Cvirka. Per pirmąją okupaciją jis aktyviai įsijungė į komunistinį vėžimą, buvo deputatas, įstojo į partiją ir pasidarė Lietuvos rašytojų varovu. Bet kai pradėjo jis skaityti savo ankstyvesnius raštus, tai jam plaukai atsistojo ir prakaitas išmušo. Skaito savo "Cukrinius Avinėlius" ir pats savimi netiki, kad galėjo tokias durnystes kuomet nors rašyti. "Pagal Simuką išeina, kad šunys, net avys už mus gudresnės. Tai kaip jie skaito gal rusiškai? Dėdė Kasparas buvo kare, jis gali mokėti rusiškai, bet Kudokų žebrius, toks senas katinas... Ne, ne! Simukas spiriasi, kad gal jie ne rusiškai, bet vis dėlto skaito. Jie nosimi skaito. Reikia tik pasižiūrėti į šunį ir katę. Eidami, ant tako, ant kupstukų jie palieka savo raides. Kiti iš paskui bėga ir viską perskaito. Vieną kart Simukas matė, kai katė su kojomis blogai parašė apie jų šunį Kudlį, o tas viską perskaitė ir sugavęs katę sudraskė. Katė net šaukusi: negra — šysiu, broleli, daugiau nerašysiu... Jų šuo nė valandėlės negali pabūt neskaitytes: bėga vis nosį nuleidęs,

vizgina uodegą ir skaito." — Ajajai, kaip nurašyta! "Gal mano girta būta?" Tokias nesąmones rašyti! Šuo rusiškai moka... ir viską skaito! Juk kiekvienas durnius galėtų suprasti, kad čia apie rusišką ar bolševikinę cenzūrą yra kalbama. Dar kartą jį šaltas prakaitas išpylė! Ajajai brolyti... kaip nurašyta! Ir jam stojosi prieš akis ta katė: "nerašysiu, broleli, daugiau nerašysiu!"

Sokosi ištaisyti, bet ką tu brolyti čia beįstaisysi, — kai tiek nesąmonių prirašyta! Tad viską išbraukė. Jis gerai žinojo, už ką į Sibirą bilietai yra duodami!

Tas šuo kuris... skaityti mokėjo ir viską skaitė, jam nedavė ramybės — gal net naktimis sapnavosi. Gal dėl to šuns baimės ir turėjo taip anksti mirti!

Jeigu jau toks Cvirka, pataikūnas ir prisiplakėlis — turėjo savo raštus taip žiauriai ištaisyti ir perrašyti, ir tą šunį net naktimis sapnuoti. Tai ką bekalbėti apie kitus, žemesnio rango, kurių kinkos ir prieš Cvirką drebėjo! Tad ir buvo viskas išbraukinėjama kur minima rusai, rusinimas, areštai, Sibiras ir kitos sąvokos, kurios būtų galima priderinti prie esamų laikų. Taip buvo elgiamasi su grožine literatūra, ką jau bekalbėti apie istoriją. Istorija ten yra iš viso labai pavojingas mokslas, istorikui Sibirą daug lengviau išvysti — negu kitiems.

Taip pat tenka paminėti, kad iš viešųjų ir mokyklų bibliotekų buvo pašalintos visos knygos, kurios vienu ar kitu atžvilgiu neatitiko komunistinei galvosena. Į tokių knygų sąvoką pateko visos religinės, istorinės, filosofinės ir laisvės kovas aprašančios knygos.

Kudliai viską skaitė ir tikrino, jeigu kur buvo kiek netinkamai apie juos ar jų giminę parašyta, tai viskas buvo metama lauk! Taip pat buvo pašalinta ir visa medžiaga, kur buvo pavaizduotas nepriklausomybės perijodas.

Po šitokio išvalymo ir vykstančio suvaržymo, ar begalima kalbėti apie spaudą ir kūrybą. Tad ir šį laikotarpį reikia laikyti spaudos draudimo laikotarpiu. Tik su tokiu skirtumu, kad knygnešių gretos labai praretėję ir nebėra Prūsų Lietuvos iš kur lietuvišką spaudą būtų galima nešti! Tamsi naktis užgulusi ir jokių pragiedrulių nematyti! O tas šuo vis bėgioja... ir viską skaito! Jeigu tos apysakos Kudlius skaitė ru-

(Nukelta į 4 psl.)

1984 m. rugpiūčio mėn. 20 d. sueina metai, kai atsiskyrė su šiuo pasauliu mūsų mylimas vyras ir brolis

A. A.

STASYS SLABOKAS.

Tą dieną už jo vėlę bus atnašaujamos šv. Mišios North Palm Beach, Clevelande, Putname, Italijoje pas saleziečius ir kitur.

Prašome gimines ir pažįstamus a. a. Stasį Slaboką prisiminti savo maldose.

Liūdinti žmona Mikalina
ir brolis
Juozas Slabokas

A. A.

ONAI PAUTIENIENEI

mirus, jos vyrą dr. KAZIMIERĄ PAUTIENI, dukrą BIRUTĘ, sūnus inž. ALGIMANTĄ ir MINDAUGĄ bei jų šeimos narius ir visus giminių širdingai užjaučiame ir dalinamies bendru liūdesiu ir skausmu

Juozė ir Jonas Daugėlai
Irena ir Jonas Kapčiai

Florida.

A. A.

BRONIUI BIELKEVIČIUI

Lietuvoje mirus, jo broliui šauliui BIELKE-

VICIUI ir šeimai reiškiu gilią užuojautą

Dr. Kazimieras Pautienis

A. A.

INŽ. JUOZUI AUGUSTINAVIČIUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo dukterims BIRUTEI ir EGLEI ir jų šeimoms bei artimiesiems ir kartu liūdimė netekę tokio tauraus lietuvio

Cincinnati Lietuvių
Bendruomenė

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

NEBAIGTI SPAUDOS VARGAI...

(Atkelta iš 3 psl.)

siškai, tai dabartiniai tokie cenzoriai — taip pat bėgioja, vizgina uodegą, bet ypatingą dėmesį kreipia jau į lietuviškas raides. Ir vargas tams, kuris netinkamai apie tą Kudlių parašė! Toks gailėsis tos dienos, — kuomet išmoko rašyti. Nieko nepadedą nei "nerašysiu, brolyti, daugiau nerašysiu!"

Kudlius saugo visuomeninė tvarką ir susiklausimą!

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DIECAST TOOL ENGINEER SUPERVISOR

Must be responsible for repairing of dies, trim dies, design of new dies, and be able to discuss new tooling with customers. Competitive salary & complete benefit package. Forward resume with salary history to

GENERAL DIECASTING CO.
10750 CAPITAL
OAK PARK, MICH. 48237.
ATT. MR. D. G. STRNAD
NO PHONE CALLS & NO HEAD HUNTER. (23-29)

PRESSMAN — FLEXP

Aggressive Rocky mountain label manufacturing co. located in Denver, Colorado is seeking experienced WEBTRON PRESS OPERATORS with solid knowledge of multicolor & process work. Excellent benefits, salary & working conditions. Send resume to: ROD KEMPER,

EMBLEM GRAPHIC SYSTEMS

1455 S. PLATT RIVER DR.,
DENVER, COLORADO 80223
Call 1-800-525-9491, (male-female) (27-33)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED *DIE MAKERS

Leading wood stove manufacturer requires lead Die Maker with 20 years' experience. Heavy metal background preferred. Steady work, some overtime, top rate, relocation help avail. Call collect LOPI, 206-827-9505. (25-30)

FORGING HAMMER OPERATOR

Canton Drop Forge, a leading supplier of steel and non-ferrous forgings, is seeking forging hammer operators. Applicants must have specific hammerman background and work experience to qualify. Reply in writing ONLY-no phone calls or walk in applicants accepted. Send resume to:

MR. H.E. ENGLAND
PO BOX 6902
CANTON, OHIO 44706

WANTED EXPERIENCED HVAC

AIR CONDITIONING MECHANICS IMMEDIATE OPENING FOR APPLICANTS WILLING TO RELOCATE TO CHARLOTTE, N.C. AND DUTCHES COUNTY NY. EXPENSES PAID. FIVE OR MORE YRS. EXPERIENCE OPERATION AND MAINTENANCE REPAIR OR RECOPI. CENTRAL AND PNEUMATICS SYSTEMS. CONTACT: TONY LOGUIC, BETWEEN 9 AM & 3 PM. (914) 473-2863 OR AFTER 5 PM (914) 473-3536

OPPORTUNITY FOR EXPERIENCED

PRESS PERSON OFFSET WEB

Growing company in small town setting. Located half way between Houston and Galveston. Looking for experienced, dependable Web Press operators for heat set and cold web Harris presses. Good benefits and pay for good people. Openings all shifts. Send resume to: Sun Publishing Company, PO Box 1230, League City, Texas 77573 or call 713-322-6567

TAUTOS FONDO AUKOTOJAI 1983 METAIS

I.T.F. ATSTOVYBĖS UŽSIENIUOSE:

\$60,000.00 (Kanados valiuta) Tautos Fondo Atstovybė Kanadoje; Pirm.: A. Firavičius.
\$3,650.00 (USA valiuta T.F. Atstovybė, Sydney, Australija; Pirm.: Prel. P. Butkus, MBE.
\$2,252.00 (USA valiuta) T.F. Atstovybė, Melbourne, Australija; Pirm.: K. J. Lynikas.
\$1,057.00 (USA valiuta) T.F. Rėmėjų Būrelis, Melbourne, Australija; Pirm.: F. Ročius.
\$3,769.10 (Anglijos valiuta) T.F. Atstovybė Anglijoje; Pirm.: J. Vilčinskas.

II. PAVIENIAI AUKTOJAI:

35,417 dol. a.a. Prano Žilaičio palikimas.
3,405 dol. J. ir dr. L. Giedraitis, N.Y.
3,125 dol. dr. K. ir D. Bobelis, FL.
2,000 dol. P. Pagojus, MI.
1,611.58 dol. a.a. P. Vaitiekūno palikimas, Kanada.
po 1,200 dol.: a.a. A. ir G. Leonas, N.H.; A. ir S. Kalvaitis, FL.
1,075 dol. Prel. J. Balkūnas, A.P., FL.
1,050 dol. J. Žaliaduonis, N.Y.
po 1,000 dol.: Ch. Bukaveckas, FL; A. Kazaitis, IL; Alf. Krakauskas, IL; a.a. Just. Naujokas, CA; R. E. Paskus, IL; Pr. Frankienė, IL; Alina Žurienė, N.Y.
700 dol.: A. ir a.a. J. Varnelis, MI.
600 dol.: M. ir P. Karaitis, FL.
po 550 dol.: dr. A. ir A. Matulaitis; Vyt. Vilkutaitis, OH.
530 dol.: J. Bagdžius, IL.
520 dol.: K. Povilaitis, IL.
505 dol.: Dr. A. Matukas, CT.
po 500 dol.: St. Ivanovas, IL; dr. B. Jankauskas, N.Y.; J. ir P. Matulionis, MI; O. Siliūnienė, IL; M. Trumpionas, IL.
375 dol.: J. Bobelis, CT.
345 dol.: dr. B. ir p. Kasakaitis, IL.
325 dol.: O. ir A. Kindurys, FL.
Po 300 dol.: Ch. Cheleden, FL; V. ir O. Šimkus, IL; J. Smulkaitis, FL; dr. L. Kriaučiūnas, IL; kun. Pr. Kura, IL; dr. J. ir D. Maurukas, OH; dr. B. ir J. Petrulis, NJ.
290 dol.: Pr. Povilaitis, IL.
265 dol.: V. Tamošiūnas, MI.
255 dol.: St. ir V. Urbonas, FL.
Po 250 dol.: V. ir J. Dovydaitis, CA; P. Šilas, FL.
240 dol.: A. Vaičiulienė, IL.
235 dol. D. ir S. Adomaitis, IL.
230 dol. J. Blažys, IL.
220 dol. J. ir I. Rasys, MA.
215 dol. I. ir J. Valauskas, FL.
210 dol. J. Kavaliauskas, IL.
Po 200 dol.: J. Balčiūnas, IL, dr. V. Bieliauskas, OH; Z. ir J. Budrevičiai, FL; kun. Alf. Gleveckas, NY; J. Jankauskas, IL; B. ir A. Jucėnas, FL; V. Kraszewski, FL; A. Šližeinė, NY; P. IR J. Stravinskas, IL; O. Strimaitienė, CT; dr. J. Vaitaitis, IL.
Po 195 dol.: O. ir V. Jokubaitis, OH; K. Oželis, IL.
187 dol. K. ir P. Vilnis, FL.
185 dol. A. ir V. Kačinskas, IL.
Po 170 dol.: St. Geldys, MI; L. ir D. Petronis, MI; V. ir B. Rauckis, MI; O. Thiel, IL.
165 dol. St. Bartkus, MI.
Po 160 dol.: J. Gruzdas, FL; E. ir J. Jasiūnas, IL.
Po 155 dol.: dr. I. ir A. Mačionis, FL; A. ir A. Repšys, IL.
Po 150 dol.: A. Dirsė, FL; drs., R. ir A. Giedraitis, CA; J. Lekas, IL; kun. S. Morkūnas, IA; Eug. Pakulis, DE; J. ir P. Puodžiūnas, CT) dr. K. ir E. Valiūnas, NY.
145 dol. C. A. Mikalajūnas, CA.
Po 140 dol. V. ir V. Mažeika, IL; A. Valavičius, IL; J. Žemaitis, IL.
Po 130 dol.: B. Budreika-Tender, MA, K. ir V. Kleiva, FL; G. ir J. Lazauskas, IL; A. Navickas, FL.
126 dol. M. Peteraitienė, IL.
Po 125 dol.: L. Barmus, IL; A. Diškėnas, FL; K. Dubauskas,

Kanada; K. ir E. Grigaitis, CA; J. ir V. Jurkūnas, IN; A. Katelienė, IL; dr. E. Repšys, IL; dr. K. Vaičius FL; J. Vinciušas, IL; J. Virbalis, OH; S. Virpša, IL.

Po 120 dol.: J. Cukuriene, IL; S. A. Didžiulis, IL; dr. A. ir H. Milaknis, CA; K. ir E. Pocius, IN.
112 dol. P. Mačernis, IL.

Po 110 dol.: K. Čiuželis, MI; J. Janulaitis, MI, M. Kudirkienė, CT; a.a. dr. J. ir B. Kuodis, MA; O. B. Maciūnienė, NY; M. Milušauskas, IL; A. Skirius, CA; P. Spetyla IL; Č. ir O. Šadeika, MI.
105 dol. K. Sragauskas, MI.

Po 100 dol.: dr. P. ir J. Bagdas, NY; A. Bagdonaitė-Cesmes; A. ir G. Bakšys, CT; prel. Vyt. Balčiūnas, CT; A. Balčytis, IL; S. Balsys, NY; St. Batūra, IL; L. ir K. Biknevičius, IL; O. P. Blekys, IL; J. ir A. Bortkevičius, NJ; D. ir I. Brazdžionis, CA; K. Brenčius, IL; B. Budraitis, IL; E. Rutkienė, CA; J. ir K. Čiurinskas, IN; J. Danilevičienė, IL; dr. S. ir p. Daugėla, DC; A. Didžiulis, CA, kun. L. Dieninis, MI; dr. P. ir L. Dirda, IL; J. ir E. Dirgintius, FL; V. ir O. Dovydaitis, FL; dr. V. Dubinskas, IL; St. Duda, CA; B. A. Dundulis, IL; St. Gasiūnas, IL; Alf. Giedraitis, CA; A. ir A. Grigaliūnas-Grigg, NY; A. Gudaitis, IL; Z. ir E. Gura, IL; J. Gužaitis, IL; drs. J. L. ir D. S. Harmon, S. ir H. Idzelis, OH; J. Inčiūra, IL; J. A. Jakuciūnis, CT; V. ir O. Jankūnas, NY; L. ir V. Jaras, IL; V. Jasiūnionis, CA; prof. dr. P. Jucaitis, OH; S. Jurskytė, PA; Z. ir A. Juškevičius, IL; M. Karaska, VA; S. Karvelis, MI; prof. dr. B. Kaslas, PA; A. J. Kasulaitis, OH; I. ir G. Kazlauskas, CA; St. Ketarauskas, CA; L. ir P. Krajauskas, FL; A. ir M. Kraunelis, MA; J. Krištolaitis, OH; prel. J. Kučingis, CA; A. Kudirka, FL; O. ir K. Kudirka, Kanada; A. Kuras, IL; A. Lenortas, MI; A. Levanaitė, CT; D. ir St. Liepas, IL; J. B. Lukas, CT; W. J. Markalonis, PA; K. ir S. Martinkus, IL; S. Masiulienė, IL; J. Materas, CA; dr. O. Mironaitė, IL; dr. J. Mockus, D. Britanija; kun. L. Musteikis, NE; V. Natkus, FL; A. Pabrėža, IL; St. Palekienė, IL; F. Palubinskas, CA; J. ir M. Palubinskas, IL; J. ir J. Petronis, CA; A. Pleškys, IL; V. Prižintas, CA; dr. V. ir V. Raulinaitis, CA; A. ir M. Reisgys, Australija; A. Remeikis, CA; A. A. ir A. ir R. Rimas, IL; K. Rožanskas, IL; A. ir M. Rudis, IL; dr. A. Rugis, FL; M. Šimkus, IL; R. Simokaitis, IL; L. ir Z. Šimutis, IL; E. ir J. Sinkys, CA; A. ir St. Škėrys, CT; dr. J. Skirgaudas, CA; A. Sperauskas, NY; D. Šumskis, IL; J. Talandis, IN; J. Tamašauskas, NY; V. Tomkus, FL; I. Troškūnas, IL; A. ir I. Tumas, CA; A. Urbaitis, IN; A. ir S. Valys, IL; dr. P. Vileišis, CT; A. Viliūsis, IL; S. Vitėnas, CT; V. ir J. Žadeikis, IL; Pr. Zailskas, IL; Vyt. ir Gr. Žukauskas, IL.
Po 95 dol.: E. Grušas, FL; S. ir S. Šimoliūnai, MI; B. ir I. Veitai, MA.
Po 90 dol.: J. ir O. Bartkai, MI; A. ir J. Dabrilai, MA; A. ir A. Januškaitis, MA; T. Liutkus, FL; A. ir I. Lukai, MI; dr. B. ir G. Mickevičiai, MA; A. ir E. Oslapai, CT.
88 dol. V. ir J. Simulis, IL.
Po 85 dol.: G. Bulotienė, MI; V. ir S. Janulaičiai, IL; A. ir L. Mažeikai, CA; A. S. Orentas, IL.
Po 80 dol.: S. ir A. Mackevičiai, NY; G. W. Radveniai, CA; B. ir K. Rakūnai, CA; dr. V. Šaulys, IL; P. O. Skardis, OH; V. Staškus, MI; J. Stundžia, Kanada.
Po 75 dol.: dr. J. ir D. Bilėnai, NY; A. Dičius, CA; A. ir V. Dirčiai, FL; J. ir S. Galiniai, IL; R. ir D. Ivaškai, MA; O. Kaulakienė, FL; L. ir K. Kynai, FL; K. Laskauskas, MD; J. ir I. Levickai, IL; J. Malinauskas, NY; dr. V. Maurutis, OH; A. ir A. Miliai, CA; dr. J. ir O. Petrikai, Pr. Razgaiciiai, OH; O. ir B. Sebastijonai, IL; B. ir A. Seliukai, CA; kun. A. Stašys, FL; J. ir P. Tamašauskai, CT; drs. A. ir A. Valiai, FL; J. ir B. Vasyas, MA; A. Zamoiskis, Australija, H. Žitkus, IN.

(Bus daugiau)

KŪRYBA IR MOKSLAS

Žymesniam tautos žmogui mirus jo artimieji, draugai ir jį pažinojusieji pradeda piešti jo portretą, norėdami jame išreikšti žmogų ir kūrėją drauge. Toks portretas būna piešiamas detalę prie detalės dedant ištisus dešimtmečius ir dažnai neužbaigiamas. Taip ir didžiajam poetui Antanui Miškinui pernai Lietuvoje mirus jau piešiamas jo portretas tenai ir čia. Antanas Gustaitis Dirvoje, Kazys Bradūnas Drauge, o Stepas Varanka Tėviškės žiburiuose nutapė po spalvingą kampą, ir kiti jau spėjo savų dažų pridėti. Čia noriu ir aš keletą įvairiaspalvių detalių užtepti, nes Antaną gerai pažinojau, su juo drauge dirbau, draugavau, žmonėjau.

Antanas Miškinis prieš pirmąjį bolševikmetį ir jo metu dirbo Kauno radiofono literatūros skyriuje. Bolševikus iš Lietuvos išvijus jis ir vėl grįžo ten dirbti vyresniuoju redaktorium. Be Antano, literatūros skyriuje dar dirbo poetas Jonas Graičiūnas ir aš, o jaunimo programą vedė jaunas poetas Algirdas Griškėnas. Antanas dirbo tik iki rudens. Mokyklose mokslui prasidėjus jis nuėjo mokytojauti į Kauno V gimnaziją, kurioje lietuvių kalbą ir literatūrą jis buvo jau anksčiau dėstęs.

Nežinia kodėl jis pasitraukė iš radiofono. Jis sakė, kad esąs mokykloje labiau reikalingas. Taigi, neva patrijotinės pareigos vedamas išėjo. Tačiau aš spėjau, kad buvo idėjinių priešų, fanatiškų patrijotų ištėrtozuotas.

Miškinis, Graičiūnas ir didžiama to meto poetų dalyvavo bolševikiniame poezijos konkurse. Tik labai retam pavyko išsisukti nieko neparašius. Neprisimenau ar Antanas tada kokią premiją laimėjo. Žinau, kad Jonas Graičiūnas laimėjo antrąją premiją su daina:

Užtrauksim draugai mes
dainužę.

Galingai visa krūtine!
Laukai mūsų tėviškės ūžia,
Kaip vilnys laisvam Nemune.

Šis posmas buvo vienintelis kur galėjai užuosti "duoklę" bolševikiniam režimui. Parašytas politrukams raginant, spaudžiant. Deja, to nenorėjo suprasti idėjiniai priešai. Bolševikams išbėgus prasidėjo teroras telefonu: suskamba naktį telefonas ir Graičiūnui ar žmonai atsiliepus kažkas klausia: "Ar čia tautos išdaviko rezidencija?" arba: "Aš tik norėjau išdaviko balsą išgirsti." Tai vėl: "Tai ką, dabar naujiems ponams dainuosi?"

Detalės Antano Miškinio portretui

Balys Gražulis

Skambindavo kas naktį po kelis kartus, žmogus ateidavo į darbą nemiegojęs, susierzinęs. Pasakojo šėlė šeldamas. Pagaliau atsiskakė telefono. Antanas klausydavosi žodžio netardamas, tik toks keistas šypsnyš lūpose susidėdavo.

Skambindavo ir į radiofoną. Matydavau kaip Jonas, tai Antanas atsiliepė ragelį piktai numesdavo. Galimas daiktas, jog ir Antanas buvo panašiai terorizuojamas. Vėliau Graičiūnas sakė, kad ir Antanui skambindavę. Todėl, nenorėdamas būti taikiniu, pasitraukė. Po kiek laiko, apskustą komunizmu, vokiečiai išmetė ir Joną Graičiūną. Ilgesniam laikui likome dirbti tik aš ir Algirdas Griškėnas.

Pasitraukė, bet radiofono neužmiršo. Dažnai, labai dažnai ryte į mokyklą skubėdamas užbėgdavo į redakciją, arba grįždamas užsukdavo pasėdėti. Ilėks kurį rytą ir šaukia: "Perku gandrą, pusę markės duodu!" Arba: "Parduokit, vyrai gandrą." Apsiklausinėjęs išbėgdavo. Tai vėl, pirmadieniais: "Gal kokios sulos turit? Galvą iš vakarykščio spaudžia." Mudu su Algiu vis prilaikėme spintoje neišsenkamą bonkelę krūminės, tai nebuvo vargo Antaną pagydyti. Išgerdavome tik vieną, kartais du stikliukus: "Negaliu, mokiniai suuos", sakydavo. Žiūrėk, užėina ir nieko nesaikęs vaikštinėja po kambarį iš kampo į kampą. Rimtas. Staiga sustoja, plačiai nusišypso ir paskelbia: "Paklausyk, vyrai, naujas eiles parašiau". Atsistoja gale kambario, atkiša vieną koją į priekį, pakelia, atlošia galvą ir deklamuoja. Ne, Antanas neskaitydavo, jis deklamuodavo, garsiai, tartum nuo scenos, pakakarykuodamas:

"Ankstų rytą nedėlios
Visos pievos sužaliuos".

O kitą kartą jautriai su patosu:

"Ak tu beržė, berželi

bałtaisai,

Kaip žaliuojasi tau be

manęs?

Pikti vėjai šakas tau

ištasė —

Ar atželsi per šias

sekmines

Du jaunuoliai mes augom

abudu:

Tu ant kiemo — aš tėvelio

dvere"...

Gaila, toliau neatsimenu. O ir tada rašytų eilių jo kiuose rinkiniuose nėra. Vėl

išvežimų metinėms deklamuodavo:

"Šilta. Trylikto birželio.
Putinai greit sprogs"...

Visada deklamuodavo pozuodamas ir tas vaizdas nedyla iš atminties. Iš viso Antanas mėgo pozuoti net vaišėse ar pokalbiuose. Bet kada paprašytas tam ar kitam reikalui parašyti eilėraščių, neatsisakydavo. Parašydavo greitai ir atnešęs kuklindavosi: "Eidamas šį rytą ant spargalkės sudėjau čia tokias eiles. Gal netiks. Pažiūrėk." O parašyta švartėliai ir perrašyta — nei pridėt, nei atimt. "Puikios eilės!" sakau. O jis švelniai pamoko: "Negirk, Gražuluk, Antanas Miškinis poetas, kuriam pagyrų nereikia." Vistiek girdavom su Algiu išsijuose ir matėsi kaip jam tai patikdavo. Veidas nušvisdavo, atsirasdavo šypsnelė, akys žiburiuodavo. Šiaip jo pilkos akys vis būdavo lyg ir primerktos, tik pradžiugus plačiai atsiverdavo. Dažniausiai vaidindavo nerūpestingą bernioką. "Va, čia beeidamas miltais pabarsčiau. Galiu paskaityt, jei nori?" Dėl to buvo jį "Miltabarsčių" praminę.

Ak, kaip žaviai rašė Antanas! Kaip galėtum užmiršti jo mišką:

"Nėra niekur tokio miško,
kaip mūsų miškas —
Ant pušelių, kaip varpeliai
skamba šiškos,
Ir paukšteliai, kaip iš
knygų pasakytai.
Kai susėda palinguoti ant
šakelių."

Be abejo buvo populiariausias iš mūsų poetų. Ypatingai jį mėgo jaunimas — jo eilėraščius deklamuodavo, dainuodavo ir patys rašė "miškiniskai". Joks lietuvis poetas niekada tiek pradedančių poetų neįtaigojo kaip Miškinis. Dėl to jis pats kartą gal net premiją prarado.

1943 metų žiemą žiburėlio redakcija paskelbė platumo konkursą: vaidinimo jaunimui, apyskaitės, poemėlės, eilėraščių ir paveikslo viršeliui. Aš buvau pakviestas į konkurso sprendėjų komisiją. Ją sudarė: Antanas Giedrius-Giedraitis, aktorius Stasys Čaikauskas, dailininkas Povilas Osmolskis, aš ir dar kažkas, neprisimenu. Bene pats redaktorius Stepas Zbarskas. Eilėraščių konkursui buvo atsiųsta daugiau šimto eilėraščių. Ir didesnė jų pusė buvo "miškiniskai". Buvo blogų, geresnių ir vi-

sai neblogų. Vienas atrodė netgi premijos vertas, bet mes nedrįsom premijuoti. Bijojom apsijuokti. Vėliau paaiškėjo, kad konkurse dalyvauta ir Miškinio. Liko apmaudu ir nemalonu.

Dieną į redakciją užėjęs užsisėdėdavo. Ko jis nepripasakodavo! Anekdota po anekdotu pildavo. Ne šiaip sau, vis liaudiškus. Kiek jo patarlių ir priežodžių mokėta! O tas liaudies sąmojus prie sienos smeigdavo. Dabar stebiuosi, kad Antanas drauge dirbant nebuvo toks kalbus. Eilių neskaitydavo. Vis ką nors krapštė ar sėdėjo susimąstęs. Vis rimtas, beveik oficialus.

Ypatingai švaistydavosi stiklėlių nugėręs. Tik jau nebandyk ginčytis — kad smogs tau liaudies posakiu tai net apglumsti. Tokiu atveju galėtum atsikirsti tik aštresniu sąmoju, bet kur jį gausi?

Tą jo liaudies sąmojaus aštrumą gražiai iliustruoja toks įvykis. Vieną dieną sėdime Konrado kavinėje staliukus sustūmę: Antanas, Graičiūnas, Petras Babickas, Kazys Obolėnas, Juozas Krūminas ir dar keletas rašytojų. Sėdime ir gandai dalinamės. O prie netolimo staliuko susimetė būrelis jaunų žmonių, Antano idėjinių priešų. Na ir pradėjo jie Antanui blaudas kandžioti. Ir loja vis garsiau, pikčiau, nešvariau. Burnoja, vieno vyruko, teisininko, vado vaujami. Užtinku dabar jo pavardę Chicagų veikėjų tarpe. Mes visi sužiūrėjom į Antaną. Negi jis nutylės? O, ne, užkabintas jis netylės ir nepasiduos! Klausė Antanas, klausė, paskui lėtutėliai pakilo šypsodamasis, žengė žingsnį į nepraustaburnių pusę, ištiesė į juos ranką ir ant visos kavinės sušuko: "Ei, jūs ten, kaimynėliai, nepirščiokit per varnas, ateikit arčiau pasikalbėti!" Kavinė prapliupo juoku, o užgauliotajai staiga nuščiavo. Po minutės tylutėliai iškiūtino.

Pavojinga būdavo Antaną įžnybti. Tuo net humoristas Pulgis Andriūšis įsitikino. Maironio mirties dešimtmečio proga prof. Ambrazevičius (Brazaitis) paskelbė straipsnį, norėdamas poetą sužmoginti. Tarp kitko paminėjo, jog Maironis mėgo moteris. Tik jų kompanijoje būdavo linksmas. Kad tą ar kitą ponį gal net mylėjo. Kad prašydavęs

kun. Mykolą Vaitkų (nau-dojosi M. Vaitkaus pasakojimais) parūpinti jo vaišėms moteriškosios lyties. Į tą rašinį atsiliepė A. Miškinis profesorių bardamas. Esą nelaikas tautos žymūnus nuo pedestalų nukeldinėti, kada tauta pergyvena tokius skausmus. Juo labiau, kada vyksta Maironio poezijos renesansas.

Prof Brazaitis neatsiliepė, bet nei iš šio, nei iš to, įsikišo Pulgis Andriūšis. Linksmi pasišaipydamas, kad, girdi, bedievis Miškinis išjojo kunigo ginti.

Antanas užkaito: "Pulgi Andriūši iš Gaidžių kaimo", kreipėsi jis į Pulgį. "Žinau, kad nei didelių mokslų ėjai, nekiek teskaitei ir šiaip jau nepergudrus esi, o, žiūrėk, koks smarkus palikai. Tu ir baletu šokėją pamokini, dainininkui patari, ir net muzikantui parodai kaip smaičių traukti. Tik jau apie poeziją tai nė trupučiuo neišmanai: aš gi ne kunigą, o poetą ginu. Čia, brolyti, poeta poetą gina, ir tu, berneli, iš Gaidžių kaimo, nesikišk." Na ir pradėjo Pulgis per šerengą traukti... Pulgis dar mėgino atsikirsti, bet jo balsas vien primušto šunelio amtelėjimu nuskambėjo.

Na ir būta liežuvio! Kai, būdavo, vyrų kompanijoje įsisiūbuoja, tai klausantiems net pilvai šokinėja besijuokiant. Kokių blevyzgų jis nepripasakodavo! O kai uždainuodavo, tai net vyrai rausdavo. Čia kaimiška dainuoklė, čia savo, liaudies dainos motyvu, susikurtą, viena už kitą riebesnės. Buvo kalbama, kad garsioji, po Lietuvą kursuojanti, poema: "Už Raseinių prie Dubysos, gyvena Petras Palubys", buvo Antano sukurta. Bet paklaustas jis tik šelmiškai šypsojos.

Gal dėl tokio įsisiūbavimo jis kartą į gana nemalonią padėtį pateko. Dramos aktorius Kazys Gandrimas ruošė pobūvėlį, gal tikriau išgėrimėlį. Pasikvietė Miškinį, Algirdą Griškėną ir mane. Kazys kurį laiką buvo radiofone pranešėju. Taigi visi drauge dirbom, o vėliau bendradarbiavom. Kazys turėjo malonaus tembro balsą ir mokėjo gerai skaityti, todėl dažnai jį kviesdavom poezijos skaityti "Tėvynės Garsų" valandėlėse. Jis labai mėgo poeziją ir dievino Miškinį. Tuo metu buvo nelaimingai įsimylėjęs aktorę Bronę Rudzinskaitę. Gal dėl jos ir liko viengungiu likusį savo gyvenimą. Jau senokai mirė jaunas Chicagoje. Nu-

(Nukelta į 6 psl.)

Detalės Antano Miškinio portretui...

(Atkelta iš 5 psl.)

mojo jis tada Savanorių Prospekte erdvų kambarį pas jauną gydytoją.

Taip sėdim mes pas Kazi keturiose, gurkšnojas ir liežuvius laidome. Antanas vis labiau smagėja. Veidliai rausta, kalba garsėja, akutės vos vos praviros. Kaip ir visada pradeda pamokymais: "Jūs jauni vyrai daugiau skaitykit. Va, kaip mudu su Kuosa (vėliau Aisčiu, tada dar Kossu Aleksandriškiu pasirašinęs) naktis prie knygu prasėdėdavom". Ir išskaičiuoja kokius autorius juodu skaite. Prikiša mums, kad esame apkiutę. Ne tokie kaip juodu su Kuosa buvę. Tada pereina prie savo su Kuosa nuotykių. Savo geriausio draugo jis niekad neužmiršdavo įterpti. Ką nekalbės, žiūrėk ir įkiša:

"Kai mudu su Kuosa"... Taip ir tą kartą. Čia pokštas su Kuosa, čia pikantiška istorijėlė, tai dainuškėlė. Tą dieną kelis kartus tą pačią, apie žaliąją rūtelę, kartojo. Traukia pasimėgaudamas, o užbaigia graudžiai, nutęsdamas, švelnut švelnutėliai, šią dainelę visuose išgėrimėliuose dainuodavo. Pabaigė, išlenkė stiklėlį ir vėl pasakėles riečia. Aišku, kad išgalvotos. Vien iš noro vėjavaiškiuku vyruku pasirodyti. Vėl pradeda jau anksčiau kelis kartus girdėtą: "O kartą mudu su Kuosa Trijų Milžinų restorane prezidento kambarėje ant raudono kilimo nusišlapinom! Taip sau, tik parodyt, kad poetams viskas galima. O kas mums ką padarys? Ponai ką darot?! Suriko kažkoks ten sargas. O Kuosa atžėžia: "Mes poetai. Štai Antanas Miškinis

ir aš, Kuosa, ar nepažįsti?" Sargas susigėdo, nusilenkė ir atsiprašinėdamas atbūlas išėjo. Tai va kaip buvo Nepriklausomoje, net restoranų tarnai poetus gerbė!! Papasakojęs apsižvalgė, pasimuištė ir klausia šeimininką: "Apie tokius dalykus kalbant, Kaziuk, kur čia ta vieta į kurią karaliai pėsti vaikščioja?" "Va, koridoriuje, pirmos durys į dešinę", nurodė Kazys. Antanas lėtai atsikėlė ir nusvyravo. Duris paliko plačiai atviras. Girdime kauškančią žingsnius. Tik porą. Paskui sugirgždėjo durys ir tuč tuojau išgirdom šaltinėlį čiurlenant. Tik staugą, kad pašoks Kazys, kad suriks: "Antanai!" Ir pro duris. Mes su Algiu iš pasokos. Ogi stovi Antanas koridoriuje rūbų spintos duris atidaręs ir lieja ant daktarienės karakulinio palto. Kazio už peties nutvertas, Antanas iš karto išsipagiorio ir suprato ką bedarą. "Sakei pirmos durys į dešinę, tai ir atidariau. Jėit negalėjau ir ištvert negalėjau, Kaziuk," sumišęs aiškinosi. "Neišturėjau, Kaziuk!"

Sugrįžus į kambarį nei šis, nei tas paliko: nei prie stalo sėsti, nei bėgti. Taip ir stoviniuojam. Antanas nori eiti daktarienę atsiprašyti. Kazys neleidžia. Jis pats eisias. "Tik jūs nepabėkit", pasakė išeidamas. Po valandėlės sugrįžta. "Ką daktarienė sakė?" klausiam. Viskas tvarkoj. Menkniekis. Nesirūpink," ramino Kazys. Susėdam. Kazys vėl pripila, bet mums jau nelenda. O Antanas sėdi galvą nuleidęs, lyg katinas pieną paliejęs, o veide tokia kvaila šypsena išitvirtinus. Mėginame kalbėti, nesiriša. Tik girdime į duris beldžiasi. Kazys pašokęs atidaro. Ogi duryse daktaras su daktariene bonka skaidriosios nešini. Kai sužinoję, kad pas Kazi rašytojai svečiuojasi, tai ir jie du nutarę prisijungti. Jiems didelė garbė būsianti. Ar priimsime? Mes pašokom, sodinam. Kazys nubėgęs iš daktaro buto dvi kėdes atneša. Kalbėjom, bandėm juokauti ir po truputį atsigavom, tačiau pirmąkart šie nuotikos jau nepasiekėm.

Po to jau negirdėjau Antaną apie nuotykių Trijuose Milžinuose pasakojant.

Kito tokio gyvenime nesutikau. Nuostabus poetas, įdomus žmogus ir ištikimas draugas. Toks buvo Antanas Miškinis, kurį aš pažinojau.

Kai kartą, bolševikams vėl prie Lietuvos artėjant, tarėmės ką daryti, Antanas priėjęs mane apkabino ir pakeltu tonu kalbėjo: "Tuo metu kai kiti skudurais dalinsis, mudu, Gražuluk, išeisime su čėbatėliais su šautuvėliais." Nei jis, nei aš neišėjome. Aš pasitrau-

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

3001 W. 59th Street • Chicago, IL 60629 • (312) 471-3900

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškiu — įamžintojas, im. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, igal. — įgaliojimas, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1984 m. gegužės mėn.

1x	25.00	Vydas Saulius, MD, \$230.
1	\$50.00	JAV LB Waukegan'o Apylinkė, \$3,340.
1	\$55.00	Kutkuvienė-Vencevičaitė Jadvyga, operos sol. atm. įn.: im. 3 asm., \$155.
1	75.00	Indžiūra Jurgis, \$300.
1	\$100.00	Kasakaitis Jurgis \$100; Pišnys Petras \$100.
1	\$125.00	Dailidka Zigmas (mirus) ir Valentina, \$225.
1	\$195.00	Račila dail. Jonas atm. įn.: im. Jakubs Ed. \$25 ir 12 kitų, \$480.
1	\$200.00	Prekeris Felicijus atm. įn.: jo mirties 1 m. mirties proga Prekerienė Stasė \$795.
1	\$250.00	X.
1	\$255.00	Ofrossimovienė-Gervinaitė Stanislava atm. įn.: Beder Rostislav \$50, Kalvaičių šeima \$50, Baltienė Danutė \$25, Bedrschitzki Lydia \$25, Galiniai Bronius ir Irena \$25, Mickevičiai dr. Bronius ir Genė \$25 ir 3 kiti, \$255.
1	\$475.00	Ambraziejus Vincas atm. įn.: Ambraziejus Mr. & Mrs. Petras \$50, Ambraziejus Mrs. Vincas \$50, Ambrose Mr. & Mrs. Marius \$50, Howard County Education Assn. \$50, Krumpis Mrs. Leopoldas \$50, Nenortas Mr. & Mrs. Vaclovas \$40, Lanys Mr. & Mrs. Petras \$30, Eilert Mr. & Mrs. William \$25, Eilert Rev. Edward \$25, Maryland State Teachers Assn. \$25 ir 5 kiti, \$475.
1	\$500.00	Lapšys Ignas ir Genovaitė, \$1,050.
		Iš viso \$2,405.00

1984 m. birželio mėn.

1	\$10.00	Janulevičienė Stasė atm. įn.: im. 1 asm., \$10.
1	\$20.00	Matulionis Vladas ir Marcelė, \$120.
2	\$20.00	Matulionis Vladas ir Marcelė, \$120.
2	\$25.00	Damas Jurgis, \$175; Kutkuvienė-Vencevičaitė Jadvyga operos sol. atm. įn.: Krištolaitytė-Daugėlienė sol. Juozė \$25, \$180.
1	\$30.00	Chicagos Aukšt. Lituanistinė Mokykla, 1,320.
1	\$50.00	Vaišnys Juozas R. ir Elona M. \$300.
1	94.30	Leugoud Edward, \$5,294.40.
20.	100.00	Eidėnienė Eugenija, \$1,000; Keblinskas inž. Algirdas P., \$225; Keblinskienė-Kiščiūnaitė Vida, \$225; Lasnik Konstant atm. įn.: Lasnik Ona, \$100; Lasnik Ona, \$100; Laucis dr. Augustinas ir Marija, \$1,100; Levar Rūta atm. įn.: Lasnik Ona, \$100; Mironas kun. Vladas atm. įn.: Mironaitė dr. Ona, \$1,100; Palukaitis Rev. Teofilus, \$1,400; Prockys Jonas atm. įn.: Prockienė Stefa, \$1,800; Pupelis Adolfas (mirus) ir Jadvyga, \$2,000; Reventas Antanas ir Bronė, \$450; Rimavičius Kostas sav. kūrėjas ir Viktorija atm. įn.: Mažeikai Vanda ir Vaclovas, \$200; Šarkienė Vaclova atm. įn.: Černis Kestutis \$32.50; Vaitai Vanda ir dr. Otonas \$25 ir 3 kiti, \$600; Senkus kun. Andrius, \$200; Šimkus maj. Jonas, sav. kūrėjas atm. įn.: Šimkus Marijona, \$1,100; Staniškis Julius (mirus) ir Petronėlė, \$1,120; Sužiedėlis Vytautas Petras im. motiutė Ribokienė Elzbieta gimnazijos baigimo proga, \$100; Zamžickienė Ona atm. įn.: Zamžickas Aleksas, \$200; Zamžickas Virgilijus atm. įn.: Zamžickas Aleksas, \$200.
1	125.00	Bručas Petras atm. įn.: im. 13 asm., \$125.
1	\$210.00	Barkauskas Ciprijonas atm. įn.: Viskantai Birutė ir Romas \$50, Levickai Irena ir Jonas \$50, Viskantai Birutė ir Zigmas \$40, Izokaitienė O. ir Puodžiūnai Darna ir Romas \$25, Račiūnas Kazimieras \$25 ir 1 kitas, \$210.
1	250.00	Cieminis Andrius atm. įn.: Petrulis Vytautas \$50, L.K.V.S. „Ramovė“ \$25, Draugėliai V. N. \$25, Jankai J. K. \$25 ir 11 kitų, \$250.
1	\$370.00	Brazis-Brazauskas Matas atm. įn.: Lizaičiai Juozas ir Valerija \$30, Balčiūnas Birutė \$25, Carozza Henrietta \$25, Kalniečiai \$25, Nastopka V. \$25, Palubinskas J. \$25, Penkunas Vytautas \$25, Scott Juratė ir Charles \$25 ir 13 kitų, \$370.
1	900.00	Kodatis inž. Keistutis ir Kunigunda, \$1,000.
3	\$1,000.00	X atm. įn., \$1,000; Kodatis prof. dr. Bernardas ir Viktorija ir Bartnikaitis Liudvikas ir Magdalena atm. įn.: Kodatis Keistutis ir Kunigunda, \$1,000; Šalčiūnas Antanas atm. įn.: Šalčiūnas Vincas, \$1,000.
1	\$1,440.00	Beinoris dr. Bruno atm. įn.: uošvienė Ragauskienė Sofija \$1,000, Rasiai Juozas ir Irena \$100, Kim dr. Yeong H. \$100, Perkinson dr. John ir Dolly \$50, Kaunas dr. F. V. Vanda \$25, Sommer George ir Mary \$25 ir 9 kiti, \$3,440.
		Iš viso \$8,549.30

Lietuvių Fondas artėja prie trečio milijono ir pagrindinis kapitalas 1984.VI.30 pasiekė 2,753,059 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,351,586 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 773,353 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslą pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 WEST 59th STREET, CHICAGO, IL 60629"

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuvių išlaikymas.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

Dar yra vietų šiose grupėse:

rugsėjo 17 — \$1127.00 spalio 3 — \$1268.00
rugsėjo 26 — \$1142.00 gruodžio 26 — \$1247.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalui skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

AR MOTERIS GALI BŪTI JAV PREZIDENTU?

Sensacinga žinia, kad Geraldine Ferraro yra demokratų parinkta kandidatė į JAV viceprezidentus ir, Mondalei sunegalavus, gali įsiliugti ir į prezidento sostą, sukėlė ir mūsų tautiečių tarpe didelį nerimą. Ji padidino dar ir gandai, kad ši politikė esanti labai minkštos širdies, nepaprastai gailiatinga ir visiškai nekarin-ga, tai dar nežinia, ar ji pajėgtų atsisipirti net ir sovietinio senelio Černenkos gundymams. Dėl to mes pasukubom su organizavome "Pro mėlynus akinius" mūsų visuomenės atstovų apklausinėjimą, kad dar su-spėtume prieš rinkimus su-siorientuoti, ar verta šiai moteriai užrašyti savo sie-lą.

Deja, kadangi tie apklausi-nėtieji išeivijos nariai daugumoje yra jau priblė-sę pensininkai, tai paaiškė-jo, kad ir jų viešojo nuomo-nė kiek senoviška ir nepa-lanki šmaikščiajai Geraldinei.

Pavyzdžiui, mūsų užkal-bintos Moterų federacijos atstovės, kurios, rodos, pri-valėtų Geraldinos kandida-tūrą remti bent iš lytinio solidarumo, ją pikčiausiai niekina iš pavydo, nes yra

jaunesnė už federacijos pir-mininkes.

Doros brigados veteranės ir buvusios zitietės, prisimindamos prez. Džiano Kennedžio meilės istorijas su įvairiomis savo vicežmo-nomis, būkštauja, kad būsi-masis prezidentas Fricas Mondalė gali su savo vice-prezidente dar greičiau paslysti ant Baltųjų rūmų ki-limo.

O rimtas filosofas, pa-klaustas, ar jis būtų linkęs skirti moteriai tokias atsakingas valstybines vyro pa-reigas, atsakė mums net pamokomai:

— Ponai, kam jūs keliate tokį kvailą klausimą ir ver-žiatės į atviras duris? Juk žinote, kad Dievas, tverda-

mas moterį ir užbaigdamas jos sudedamąsias dalis, jau tada numatė, kad ji negalės eiti tų pačių pareigų kaip ir vyras.

Bet šio politinio įvykio labiausiai yra išgąsdinti Biblijos tyrinėtojai. Mat, jie esą radę kažkokiuose ten pranašavimuose tokią pa-straipą, vaizduojančią pa-skutines dienas prieš pa-saulio pabaigą: "... Ir ta-da uždengs moters sijonas šviesiausias pasaulio vyrų galvas, kaip juodas debesis uždengia saulę... Ir tada akloje tamsoje niekas neži-nos, kuris kelias veda į kai-rę ir kuris į dešinę..." Dėl to jie jau dabar išsiima iš bankų pinigus.

Na, o mūsų pasiūstam viešosios nuomonės tyrinė-tojui į šį delikatinį klausimą bene grubiausiai atsakė vienas jokios civilizacijos nepaveiktas buvęs senas ūkininkas:

— Vaikeli, — burbtelėjo jis, išsiimdamas iš dantų pypkę. — Jeigu tu lankei net ir lietuvišką iškalą, tai jau turėtum žinoti ir mūsų senų žmonių išmintį apie moteriškes. Juk dar mano tėvas ir senelis apie jas sa-kydavo: "Ilgas plaukas — trumpas razumas" arba "Ožka — ne gyvulys, boba — ne žmogus". O po šių rinkimų Amerikai ateis vėl geros dienos tik tada, kai galėsime tarti: "Boba iš ra-tų — ratams lengviau."

Žinoma, mes patys bū-tume apie Geraldinę Ferra-ro labai geros nuomonės, tik vienintelė jos yda, kad ji yra ne respublikonė...

MUMS RAŠO

DIDŽIAUSIA GIRTAVIMO BLOGYBĖ

Gerbiamieji,

Aš visada su pasigėrėji-mu skaitau dr. J. Adoma-vičiaus sveikatos patarimus ir ypač vertinau jo išryškin-tas girtavimo blogybes. De-ja, dabar įsitikinau, kad di-džiausia alkoholio nešama nelaimė yra ne kepenų graužulys, smegenų pra-skystėjimas ar atminties su-silpnėjimas. Baisiausia yra tai, kad girtas ne tik girtiems, bet ir blaiviems kartais sako į akis teisybę. Štai per mano iškilmingą pagerbimą vienas toks gir-tuoklis net faktais ėmė taip įrodinėti mano garbin-gų svečių šykštumą, patrio-tizmo stoką, partinę veid-mainystę, kultūrinį nuo-smūkį ir kitas ydas, kad čia pat tie garbingi mūsų bi-čiuliai net tarp savęs taip susipyko ir ėmė "durnin-tis", jog per vidurį pagerbi-mo pietų išsiskirstė, vos ne-susimušę.

Dėl to prie malonaus dak-taro pamokymų aš norė-čiau pridėti ir dar vieną: "Prakeikti girtuokliai, jei-gu jau lakate ir pasilakate, tai bent laikykite liežuvį už dantų!"

Blaivininkas

RABINATAI

A. G.

Ką bedarom — vis milžino mostu,
Ką besakom — Praamžiaus vardu,
Vaiko kėdę vadiname sostu,
Raišo lazda — herojaus kardu.

Rankom kojom — aukštyn, kiek pasiekiam,
Kiek sukaupiame valios kietos,
Dėl tautiečių aukščiausiojo siekio —
Nuo pakopų nuversti kitus.

Šventą žodį nuo šventvagio vagiam,
Perkam turtą už garbę žmogaus
Ir už skelbiamą melą melagiam
Save regim palaimoj dangaus.

O danguj — gal tik žemiškos būtys:
Meilės aistros atgiję vėlai,
Ir už sielą turtingos bobutės
Narsiai kumščiom kovos angelai...

Anapus ribos

NEAPSIRIKITE!

"... Kai rašysite į mūsų tarybinę spaudą kitą korespondenciją iš Amerikos ar kokį ideologinio pobūdžio straipsnį, tai necituokite nei Brežnevo ir nei Andropovo, nes jų mintys jau gali būti kiek nukrypę nuo dabartinės linijos. Šiuo metu pa-skutinis ir autoritetingas žodis priklauso jau draugui K. Černenkai, ir jį galite drąsiai cituoti."

(Iš laiško, atsiųsto iš Lietuvos tarybinės spaudos korespondentui).

NAUJAS LIETUVISKAS PATRIOTIZMAS

"Kauniečiai pagal gražią patriotinę tradiciją gražiai pasidarbavo komunistinės šeštadienio talkos, skirtos V. Lenino gimimo 114-osioms metinėms, metu.

("Kauno tiesa",
1984, VII, 12)

NEGALI BŪTI!

"Kauno tiesa" straipsnyje "Pirmajam pusmečiui finišuojant" tarpe patikimų dalykų skelbia ir tokią atplaišinę propagandą:

"Ne visur, kaip tikėtasi, sėkmingai vyksta naujas ekonominis eksperimentas tam tikrų šakų įmonėse."

"... Balandžio mėnesio produkcijos realizavimo užduočių neįvykdė penkios miesto įmonės, keturių mėnesių — du kolektyvai, kurių įsiskolinimas valstybei sudarė 823 tūkstančius rublių."

"Ne visose įmonėse dar sparčiai didėja darbo našumas..."

"Pasitaiko pažeidimų, saugant socialistinę nuosavybę..."

"Dar įmonėse daug neūkiškumo, darbo ir gamybinės drausmės pažeidimų, pravaikštų..."

Ne, tokių dalykų negali būti socialistiniame ūkyje! Šitaip rašo turbūt kažkoks

(Nukelta į 8 psl.)

DVIGUBA KRYPTIS LITERATUROJE

"Pastaruoju metu pastebimas įdomus išeivijos rašytojų lūžis per nugarkaulį. Kai kurie jų dabar kuria jau ne tik čionykščiams skaitytojams, aiškiai užsiangauzodami mūsų idealams, bet ir taip, kad įtiktų ir okup. Lietuvai. Ką tai reiškia? Kokius slaptus lūkesčius jie puoselėja?"

(Iš recenzijos)

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)

buržuazinis šmeižikas, kurį išduoda ir svetimžodis "finišuojant".

SPAUDOJE
PASIŽVALGIUS...

LENKTYYNĖS
BAŽNYČIOJE

Kaip "Naujienos" informuoja, šiemet Marquette parko lietuvių parapijos bažnyčioje Baisiojo birželio minėjimo metu buvęs toks baisus įvykis:

"Kanauninkas V. Zakaruskas laiko iškilmingas mišias ir pasako puikų, tai dienai pritaikytą pamokslą. Ateina laikas nešti "mišių auką". Tuo pasižvalgius, pora šaulių. Neskubėdami pasikelia ir Sibiro tremtiniai S. Rūkienė ir J. Kreivėnas. Žinoma, ilgus metus iškentėję Sibire, jie nebuvo tokie greiti, kaip čia gyvena šauliai. Nežinia kodėl ne vietoje drąsą parodęs šaulys atgalia ranka nustumė tremtinius, o pats su palydove nunešė tą "mišių auką".

Atrasti nauji poezijos klodai

Šiais laikais pradėjus rašyti eilėraščius be rimo, ritmo ir kitų senoviškų poezijos padailinimų, staiga atsivėrė akys, kad mes turime ir daugiau įžymių poetų ir poezių, kurių iki šiol neatpažinome tik dėl to, kad jie, neturėdami patyrimo, savo kūrinius surašė prozos eilutėmis. Na, sakysite, kuo blogesnis už laureatinis yra šis JULIJOS BENIUŠEVIČIOTĖS - ŽEMAITĖS eilėraštis, buvęs paslėptas jos realistiniame apsakymelyje "KURMELIS"?

LIETUS

Lietus ir lietus
per kiaurą dienele,
tarytum niekuomet nebebus giedros;
dangus iš visų pusių
apsiniaukęs,
apsiūkęs,
šniokščia vakarų vėjas,
į rytus dumia ir dumia
smulkiais lašais debesys,
vilnydami lietų.
Lašai nors smulkūs,
bet taip sodrūs,
jog smiltyno žemė
visa pasruvo.

Tokioj darganoj
Neskrajojo nė paukšteliai ore:
kiūtojo papurę kur
po šlapiais lapeliais.

Dailininkas - poetas VYTAUTAS IGNAS

JONAS RŪTENIS

Stebint lietuvių meno pasaulį ir jo apraiškas tenka sustoti ties dailininko Vytauto Igno kūryba. Ji tokia savita ir tokia asmeniška, ir tuo pačiu taip artima mūsų liaudies meno braižui, kad dailininką, be abejonės, tenka įrikiuoti į poetą grafiką, ar poetą tapytoją.

Nūdieninės dailės menas, madų diktuojamas, dailininką įvelka į tam tikrą uniformą ir jį sukausto. Sukaustytas pasijunta ir žiūrovas — meno gerbėjas, bet kai savo tarpe turime tokį dailės lyriką, kaip kad jubilatas, su skambėjusį originalumu ir vargiai pakartojamų braižų — pasijunti esąs laisvas, erdvus, nieko nevaržomas ir taip arti tų, mūsų dainose apdainuotų, kraštinių skrynių, verpščių, rankšluostinių vežėčių, svirno durų, priejuosčių, audinių, stoginių žirgelių ir visos visos, anos, menui aruodiškos epochos, kurią 1932 m. taip žavėjosi arsininkai ir kiti prieš dailės snobizmą sukilėliai.

Nuostabiai gera, kad žvelgdamas į V. I. darbus negali jų įrikiuoti į kokį nors kolektyvinį izmą, nes jis, kaip individas lieka neįrikuojamas. Čia ir visa meno esmė, nes kiekvieno menininko vertė daug priklauso nuo to, kiek jis skirtin gas nuo kitų menininkų. Šiais laikais menui pasinėšusiam į avangardinius ir dažnai utopinius kraštutinius, apkrovus abstrakcijomis, panaudojus visus techniškus galimumus — baigia išsisemti. Dailininkų darbai panašėja ir individualumas išblyksta. Sukurti ką nors ultra nepaprasto ir individualaus, beveik nebeįmanoma. Tuo, savaime aišku, nukenčia menas, vir-

Dail. Vytautas Ignas prie savo kūrinių.

R. Kisieliaus nuotr.

šija mada, reklama ir kūrėjas virsta amatininku.

Vytauto Igno kūryboje nematome kas šiandien yra išimtinoje madoje — bedaiktiskumo, jo kūryba neįrikiuotina į jokią kolektyvinę ar tradicinę meno apraišką. Tačiau yra dabarties ir kartu labai originalaus individo menas. Jo menas yra realybę jaučiančio žmogaus. Jis naudoja atpažįstamas formas ir spalvas, jis kartais ir bedaiktinis savo nuotaikose ir jausmuose, bet jame nėra to avangardinio prado, nėra formų, daiktų ar spalvų, kuriais nieko nepasakoma. Jo paveikslai kalba, sukelia nuotaikas ir mintis, nors juose nėra nieko tikro ir nieko realaus. Jo paveiksluose veidai, gėlės ir kiti daiktai nėra nei impresionistiniai, nei ekspresionistiniai, nei realūs nei nerealiūs. Tėra tik tų daiktų labai originalūs simboliai. Čia ir glūdi visa jo kūrybinė galia ir jėga. Jo tapyboje nėra nieko pripuolamo ar neužbaigto. Iš jo paveikslų technikos nesimato kaip jis dirba — kruopščiai, susikaupęs, palaidai (ūpo tekmeje) ar kitaip, bet junti kad tai viskas pasiekta ne techniškais imantrumais, kad viskas švytėtų ir versitu gerėtis jo darbų tapybiškumu. Jo spalvų gama labai subtili ir išjieskota. Drobėse nerasi spalvų, kurios pačios susimaišo ar pačios pasidaro. Jis tos akrobatikos nesivaiko nes, matyt, gerai jaučia, kad tam yra ir liepto galas, todėl dažams jis neleidžia siausti. Juos tvarko pagal savo skonį ir valią.

Čia kiek užsiminta apie jo tapybą. Grafika taip pat V. Igno kūryboje užima labai reikšmingą vietą, bet kažin kodėl nesinorėtų jos griežtai atskirti nuo jo ta-

pybos, nes tai taip pat tapyba tik juoda balta. Čia spalvų sodrumą pakeičia mozaikinis ornamentų ir simbolių supynimas. Ir jis čia toks originalus, į nieką nenusižiūrėjęs, kad galima drąsiai tvirtinti, kad gyvendamas svetur kurį tautinį meną.

Turbūt nėra kito dailininko, kurio kūryboje lietuviškumas išryškėja nuotaikoje, formose ir spalvose, o ne turinyje. Čia nėra nieko tarptautinio. Jo kūryboje panaudojami liaudies motyvai: kryžiai, šventieji suprimityvintoje, paprastoje ir dažnai naivioje formoje. Jo tapyboje, o taip pat ir grafikoje yra begalės puošmenų, detalių, atrodo, lyg ir per daug jų, bet tai tik iš pirmo žvilgsnio, įsigilinus matosi, kad tai muzika, melodija, eilėraštis tik tinkamai suorkestruotas į darnią visumą.

Šia proga, mading, dera paminėti V. I. ir medžio darbus, kurie, kaip ir jo tapyba ar grafika, išsakoma panaudojant medį, lyg siekiant pritaikomojo meno polėkių. Bet ir čia V. I. pasilieka originalus, meistriškas, lietuviškas ir išbaigtas.

Pabaigai keli metrikos žodžiai:

VYTAUTAS IGNAS-IGNATAVIČIUS gimė 1924 m. gegužės 16 d. Zacišo

viensedijoje, Raseinių apskrityje. Gimnaziją lankė Biržuose ir 1941 m. ją baigė Vilniuje. Tais pačiais metais įstojo į Vilniaus dailės akademiją. 1948 metais baigė ECOLE DES ARTS ET METIERS Freiburge, Vokietijoje.

Jo kelias į dailę nebuvo lengvas, nes tėvai septyniolikos metų jaunuoliui ton sritin mestis nepatarė ir nepitarė. Tik jam užsispyrus tėvas leido laikyti įstojamuosius (kurie buvo gan reiklūs) egzaminus tikėdamas, kad jų jis jokių būdu neišlaikys. Išėjo kitaip ir tėvams teko sutikti su sūnaus pasirinkta profesija.

Atvykęs į JAV dirbo dail. A. Valeškos vitražų studijoje, kūrė, rengė parodas, mokytojavo ir kitais darbais vertėsi. Dabar gyvena STAFFORD SPRINGS, Ct.

Šie metai dail. Vytautui Ignui tikrai sukaktuviniai: 60 m. amžiaus ir 25 m. vedybinio gyvenimo su mīla Birute.

1982 m. dail. Vytautui Ignui, už jo originalią kūrybą, buvo paskirta JAV LB KULTŪROS TARYBOS premija.

Jam linkėtina sėkmės, ištvėrmės ir palaimos vis kopiant į aukštesnius dailininko-poeto pakopas.

PRODUCTION SUPERVISORS

Due to dramatic growth of our business the leading manufacturer of chain saws and line trimmers requires additional supervisors. Qualified candidates will possess strong employee relation skills and will have a minimum of 3 years exp. in high volume assembly or heavy machining. We offer competitive salaries and benefits in an excellent outdoor recreation area. Send resume including current salary in confidence to:

PERSONNEL MANAGER
BEARD-POULAN/WEED EATER
Division of Emerson Electric
#1 Poulan Dr.
Nashville, AR 71852
EOE M/F

Vienybėje stiprybė...

(Atkelta iš 1 psl.)

vių Tarybos valdyboje. 1972 m. jis buvo pagerbtas Illinois-Indiana apskrities Lietuvos Vyčių, išrenkant jį Man of the year. Dr. Kriaučeliūnas — Korp! Neo-Lithuania filisteris, buvęs dvi kadencijas vyr. valdybos nariu, apdovanotas Korporacijos žiedu. Aišku, jis priklauso ALT Sąjungai ir 1983-84 m. buvo šios sąjungos Chicagos skyriaus pirmininku ir tuo metu surengęs kelis neeilinius renginius.

Dr. L. Kriaučeliūno pėdos ALTo veikloje. Jam vadovaujant, Chicagos vidurinės salėje 1970 m. surengta plati SSRS vykdomo lietuvių tautos genocido paroda. Išleistas tos parodos vaizdų katalogas. Paroda gausiai lankyta lietuvių ir kitų pavergtųjų tautų žmonių. Parodą atidarė JAV kongreso narys, vėliau tapęs JAV prezidentu, Gerald Ford. Antikomunistiniam judėjime dr. L. Kriaučeliūnas reiškiasi ir kitose srityse. Tad Bulgarian National Front Central Executive Board jį dekoravo medaliu ir diplomu "as outstanding fights against communism".

Dr. L. Kriaučeliūnas, ALTo valdybos vienas vicepirmininkų ne kartą atstovavo ALTą Washington, ar tai Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose JAV kongrese ar kitomis progomis.

Jam buvo patikėta Amerikos Balso lietuvių skyriaus 30 m. darbo sukakties paminėjimo rengimas. Ir tą uždavinį atliko gerai, visu platumu. Dr. L. Kriaučeliūnas geras kalbėtojas, todėl tai vienur, tai kitur kviečiamas paskaitai, dažniausia, Vasario 16 minėjimuose ir kviečiamasis šios pareigos paprastai neatsisako.

Dr. L. Kriaučeliūnas yra dirbęs JAV Lietuvių Bendruomenės gretose, keturias kadencijas buvęs aktyviu krašto tarybos nariu, kultūrinės komisijos pirmininku ir kitose pareigose. 1969 buvo vienas tų tarybos narių, kurie pasisakė prieš tuometinės valdybos ėjimą, siekiant visą veikimą monopolizuoti Lietuvių Bendruomenei. Nežiūrint to nesutarimo, dr. L. Kriaučeliūnas buvo pakviestas ir sėkmingai vadovavo Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių III ir IV šventėms.

Dr. L. Kriaučeliūnas ir Irena Kriaučeliūnienė yra Montessori Lietuvių Vaikų Namų Chicagoje įkūrėjai, kurie vėliau pavadinti Kriaučeliūnų vardu ir 1983 m. atšventė 20 m. sukaktį. Jiedu yra ir Dainavos Meno Ansamblio globėjai ir garbės nariai ir daug kitų lie-

tuviško reikšimosi darbų finansiniai rėmėjai. O kas suskaičiuos kiek ir kokių minėjimų, pagerbimų bei sukakčių yra surengęs ir savo skaidria nuotaika pravedęs dr. L. Kriaučeliūnas?

Petras Buchas, ALT S-gos I vicepirmininkas, organizaciniams reikalams.

Petras Buchas, gimė Ramygaloje, Panevėžio apskr., kur baigęs pradžios mokyklą, persikėlė į Klaipėdą ir lankė Vytauto Didžiojo gimnaziją, vokiečiams užėmus Klaipėdą, su gimnazija persikėlė į Palangą ir ten ją baigė 1941 m.

Sovietams užimant Lietuvą, Petras pasitraukė į Vokietiją. Pokario metais studijavo prekybos ir pramonės mokslus J. W. Goethe universitete, Frankfurt a/Main.

1949 m. atvykęs į JAV, apsigyveno Chicagoje. 1955 m. baigė University of Chicago, gaudamas magistro laipsnį iš Prekybos ir pramonės administracijos. 1961 — 1963 m. studijavo pedagogiką ir mokyklų administraciją San Francisco State College ir gavo Illinois valstijoje aukšt. mokyklų administratoriaus teises.

Petras Buchas dirbo buhalteriu, 1958 m. perėjo į pedagoginį darbą, būdamas aukštesnėse mokyklose mo-

kytoju ir administratoriumi. Pastaruoju metu dirba kaip mokyklos konsultantas.

Visuomeniniame darbe Petras Buchas dalyvauja nuo jaunystės metų. Dirbo skautuose įvairiose pareigose, studijų metais Chicagoje įsijungė į ALT S-gą ir kelis metus sėkmingai ir darniai vadovavo skyriui. Jo pirmininkavimo metais buvo išrinktas komiteto Dirvos patalpoms atstatyti pirmininku ir vykusiai pravedė aukų vajų, davusių per 20,000 dolerių pajamų. Jau arti dešimtmečio dirba, kaip ALT S-gos atstovas, Amerikos Lietuvių Tarybos valdyboje, taip pat aktyvus neolituanas, dabartinės vyr. valdybos narys.

Vida Jonušienė, S-gos II vicepirmininkė, jaunimo reikalams.

Vida Jonušienė, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vicepirmininkė jaunimo reikalams, baigusi Carl Sandburg HS (1972), studijavo Elmhurst College ir baigė, gaudama du bakalauratus, vieną iš sociologijos, antrą iš psichologijos (1976).

Savo ruožtu Vida tvarkingai lankė ir baigė Doneičio aukštesniąją lituanistinę mokyklą, aktyviai dalyvavo Grandies ansamblio veikloje, o jo šokių grupėje šokusi apie 10 metų.

Nuo studijų meto Vida

priklauso Korp! Neo-Lithuania. Dvi kadencijas pirmininkavo šios Korp! Chicagos padalinio valdybai, o šiuo metu yra vyr. valdybos narė, sekretorė.

Vida Jonušienė sėkmingai veda jos įsteigtąjį — Amber Travel Service — kelionių biurą. Šeimoje augina dukrelę ir sūnų.

Viktoras Mastis, ALT S-gos išdininkas.

Viktoras Mastis, vaikystę ir vid. mokslus išėjo Kaune. Technikos mokslus universitete studijavo Muenchene, Vokietijoje. Juos baigė Amerikoje, gaudamas mechanikos ir elektros inžinieriaus bakalauratus. JAV karo Korėjoje veteranas.

Baigęs mokslus įsijungė į profesinį darbą sunkvežimių ir sunkiųjų priekabų (truck-trailer) stabdžių sistemų ir apšvietimo sistemų gaminimo dirbtuvėse. Padarė kelis patobulinimus, naujus patentus oro stabdžių ir apšvietimo srityse. 1957 m. priimtas nariu SAE (Society of Automotive Engineers).

Darbovietėje, pradėjęs 1953 m. tebedirba ir šandien, kaip konsultantas. Per tą laikotarpį buvo įvairiose pareigose: vyr. inžinieriaus, viceprezidento (VP Marketing and Sales), Tyrimo departamento gen. direktoriumi ir kt.

Trejus metus buvo ALT Sgos Chicagos skyriaus valdybos nariu, o pradėjus trečią kadenciją, buvo išrinktas į Sąjungos valdybą ir iš skyriaus valdybos pasitraukė. Viktoras Mastis su žmona soliste Roma Mastiene išaugino sūnų Liną, kuris medicinos studijas JAV ir Anglijoje šiais metais vainikavo gydytojo diplomu (bakalauru). Studijas specialybė įsigyti tęsia toliau.

Vilija Kerelytė, ALT S-gos sekretorė.

Vilija R. Kerelytė gimė ir mokslus ėjo Chicagoje ar jos apylinkėse. St. Xavier baigė bakalauru laipsniais biologiją ir chemiją, o Loyola Universitete gavo magistro laipsnį iš pedagoginės psichologijos (1979). Jaunoji magistrė pora metų dėstė biologiją Seserų Kazimieriečių vedamoj Maria HS. Pradėjusi 1982 m. studijas tęsia National College of Chiropractic, Lombard, Illinois.

Vilijos lituanistiniai mokslai. Baigusi Lituanistikos Pedagoginį Institutą (1974 m.) ir dėsčiusi Chicagos aukštesniojo lituanistikos mokyklą, o taip pat Pedagoginiam lituanistikos institute, jo akivaizdiniame ir neakivaizdiniame skyriuse. Vienus metus dėstė ir jos dabartinėje gyvenamojoje

(Nukelta į 10 psl.)

PEREIKITE Į AUKŠTESNĮ PALŪKANŲ NUOŠIMTĮ.

5.5% ar 9%?

9% palūkanos, 9.42% metinio prieaugio %. Palūkanos išmokamos metų ketvirčiais.

KASA

Lietuvių Federalinė Kredito Unija

Daug didesnę asmeninę naudą turėsite taupomoje sąskaitoje uždirbdami 9% palūkanų, negu gaudami tik 5.5%. Joks bankas ar Savings & Loan nemoka tiek, kiek moka KASA.

Taupomoje sąskaitoje, turėdami kad tik ir minimumą — \$5.00, uždirbsite palūkanų 9%. Iš taupomosios sąskaitos pinigus išimti, arba į ją įnešti galite kada tik pageidaujate, be jokių baudų. Kasoje saugu! Saugu, nes visos sąskaitos iki \$100,000 apdraustos federalinės valdžios, National Credit Union Administration. Saugiau ir būti negali.

KASA yra lojali, draugiška ir konfidenciali visuose finansiniuose aptarnavimuose.

Ateikite ir įsijunkite į Kasos narių šeimą!

2615 West 71st Street Chicago, Illinois 60629 (312) 737-2110

1445 South 50th Avenue Cicero, Illinois 60650 (312) 656-2201

Your savings insured to \$100,000
NCUA
National Credit Union Administration
a U.S. Government Agency

Vienybėje stiprybė...

(Atkelta iš 9 psl.)

vietoj, Lemonto Maironio lituanistinėj mokykloj.

Visuomeniniame darbe Vilija reiškiasi nuo pat vaikystės. Pradėjusi skautavimą paukštytė, nūn yra Akademinio Skautų Sąjūdžio filisterė. Vilija dirbo įvairiose pareigose JAV Lietuvių Bendruomenėje, įskaitant ir IX tarybos narę. ALT S-gon įsijungė 1978 m., kai jos motina ir močiūtė priklausė iš seniau. Vilija yra buvusi Amerikos Lietuvių Mokytojų S-gos pirmininkė, steigėja ir pirmoji pirmininkė Lietuvių Studentų Klubo St. Xavier College. Taip pat ji priklauso Lietuvių Moterų Federacijai, Lithuanian Womens Club, American Institute of Biological Sciences, American Chiropractic Association ir daugeliui kitų.

Vilija pažįstama chiegiškiams lietuviams, iš jos rūpestingai, reikiamai pasirošus, pravedamų renginių, minėjimų. Ji yra kaip pranešėja pravedusi tarp kitų ir tokių renginių programas: Dirvos vakarų, įteikiant novelės konkurso laureatei B. Pūkelevičiūtei premiją, Amerikos Lietuvių Tarybos vasario 16 d. minėjimą Maria HS auditorijoje 1980 m. VI Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinės šokių šventę ir kt.

★

Taip bendrais bruožais aptarti, atrodo, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos nariai. Jie išrinkti į šias pareigas sąjungos seimo, 1984 m. gegužės 27

Stasio Butkaus Šaulių kuopos susirinkime, Tautos Fondo Detroite pirm. Jurgis Mikaila ir Vladas Staškus įteikė Tautos Fondo aukuotojams padėkos diplomus. Iš kairės: Vincas Tamošiūnas, Vladas Staškus, Jurgis Mikaila, Stasys Bartkus ir Alfonsas Lukas. K. Sragausko nuotr.

Nauja knyga – 'PETRAS KARUŽA'

Šiom dienom iš spaudos išėjo nauja knyga – "Petras Karuža". Tai prieš 50 metų (1933 m.) mirusio jauno poeto, žurnalisto ir kultūrininko Petro Karužos raštai — jo poezija

d. posėdžio nutarimų. Malonu pastebėti, kad naujoji valdyba, kiekvienas jos narys, yra jau rūpestingai įsijungęs į darbą. Nežiūrint į narių amžiaus skirtumus, kiekvienas jų reiškia savo mintis sąjungos veiklos klausimais, siūlo veikimo būdus ir priemones. Turėtuose posėdžiuose sudarytas veiklos planas, kuris siuntinėjamas skyriams ir tarybos nariams susipažinti ir vykdyti.

Mečys Valiukėnas

"Giesmės apie daiktus ir žmones", jo beletristinės kūrybos bandymai, jo straipsniai literatūrinėmis ir kultūrinėmis temomis, knygų recenzijos ir kita. Į knygą sudėtas geras pluoštas Petro Karužos bičiulių atsiminimų, o ilgiausią atsiminimų rašinį (per 100 puslapių) parašė Petro Karužos jaunesnysis brolis Kazys, dabar gyvenęs Kalifornijoje. Jis šią knygą išleido, pagerbdamas savo prieš 50 metų amžinybės išėjusį, bet jau literatūroje gambiai pasireikšti spėjusį brolių. Šie Kazio atsiminimai yra plataus masto, tai yra ne vien tik brolio apie brolių, bet ir apskritai apie anų laikų kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą Lietuvoje, ypač Vilkaviškio apylinkėse.

Knygą redagavo Petro Karužos studijų metų kolegos bei bičiuliai Antanas Vaičiulaitis ir Bernardas Brazdžionis. Pridėta ir išsami Mato Jurkyno dar 1933 m. parašyta Petro Karužos biografija, iš kurios aiškėja, kad Petras Karuža buvo gimęs 1908 m. gegužės 15 d. Skotijoje, kur tada jo tėvai gyveno, nors Lietuvių enciklopedijoje (XI tome) pažymėta, kad gimęs 1906 m. balandžio 17 d. Tikresnė Mato Jurkyno duota data.

Knygą puošia Petro Karužos nuotrauka su jo paties autografu, taipgi keletas nuotraukų įvairiais atvejais ir apie keliasdešimt nuotraukų iš ano meto kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo, ypač iš Vilkaviškio gimnazijos.

Petro Karužos poezijos rinkinys "Giesmės apie daiktus ir žmones" buvo sudarytas dar paties autoriaus, bet jį išleido "Sakalo" knygų leidimo bendrovė netrukus po poeto mirties dar tais pačiais 1933 m.

Dabar tas rinkinys jau bibliografinė retenybė, tad gerai pasitarnauta skaitytojams jį iš naujo šioj knygųj perspausdinant su papildymais.

Petras Karuža, baigęs Vilkaviškio gimnaziją 1928 m., buvo studijavęs Lietuvos universitete prancūzų ir lietuvių literatūras ir pedagogiką, ruošiantis gimnazijos mokytojo darbui, bet jį labiau traukė literatūros ir spaudos darbas. Kurį laiką jis buvo dienraščio "Rytas" redaktorius, ten rašęs pasaulinės politikos apžvalgas, vėliau dirbo valstybinėj filmų tikrinimo įstaigoje. Yra buvęs Lietuvių rašytojų draugijos valdyboje, bendradarbiavo įvairiuose nepriklausomos Lietuvos žurnaluose, kaip Naujoji Romuva, židiny, Akademikas ir kiti.

Nors ir jaunas miręs, Petras Karuža jau buvo spėjęs pasireikšti kaip naujos formos poetas, kovojęs dėl kūrybinės laisvės, nors ir nepasidavęs šių dienų poezijos kraštutinumams. Rašė daugiausia patriotiniais ir visuomeniniais motyvais, keldamas romantinės praeities nuotaikas ir aktualias ano meto temas. Čia jis artimesnis Antano Miškinio kūrybai, kaip pvz. eilėraštyje "Lietuvai":

Lietuva, žeme kryžių ir smūkelių,
Šalie artojų su baltais trynyčiais.
Kodėl parymai prie dulkėto kelio
Lygu juodalksnis samanotos gryčios?..

Knyga išleista dailiai, kietais viršeliais, tiražas 1000 egz., 408 psl., kaina \$15.00. Spausdino "Draugo" spaustuvė Chicagoje. Knygą išleisti pagelbėjo mecenatai Jadviga Karužienė, dr. Šarūnas Karuža, Elena Karužaitė-Venckus.

(ar)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Kalbos vargai

T. Klyga

Sakoma, tikrą siuvėją pažinsi iš to, kaip jis drabužio smulkmenas tvarkingai užbaigia — kaip visus kamučius, atvartėlius, siūlių galus pavyzdinčiai susiūva. Taip rašto kalbai svarbi skyryba, nes ji mintis tiksliai sutvarko, išryškina, kas svarbiau, o kas mažiau svarbu. Iš skyrybos tuoj pažįstam, ar tikras rašto žmogus, ar tik šiaip prielipa, "plunksnos plumpis", kaip kadaise vadinta.

Va skliausteliai — kam jų reikia? Ogi minčiai tiksliau išreikšti. Juose įterptas žodis ar sakiny nėra savaimingas sintaksės vienetas, o tik pirmiau einančios minties papildymas, pašalinis prieduras. Štai:

Išvyka pavyko, nors gerokai pavargom (pasitaikė itin tvankus oras). Teta turi keturias rainas kates (buvo šešios, bet dvi atidavė kaimynams).

Matom, skliaustelius įterpta mintis tik pirmą sakinį papildo, todėl taškas dėtinas po skliaustelių, nes jis reiškia galutinai baigtą mintį.

Dažnai darome klaidą, kai taškas įrašomas po pirmojo sakinio, taip ta skliausteliuose pastaba lieka bemaž beprasmė, nereikalinga; irgi gramatiškai netinkama, tartum šalutinis sakiny be pagrindinio:

Koncertas puikiai pasisekė. (Ypač nulėmė solistai). Paskui dar buvo šokiai ir vaišės. Šis pavyzdys rodo, kokia maišatis, kai solistus priešliejam ne prie koncerto, o tik prie šokių su vaišėmis.

Kitas pavyzdys. Alytė mėgsta muziką. (Vardinėm gavo dovanų ir kankles) Jos draugė Gintė gabi šokėja... Čia irgi taškas ne vietoj, tai mintys sujauktos: kanklės tašku atskirtos nuo muzikės Alytės ir prijungtos prie šokėjos...

Dėmėkimės dėsnius: 1. Taškas reiškia baigtą mintį su visais paaiškinimais, o po taško pradedam ką nors naujo. 2. Žodžiai skliausteliuose tėra pirmesnės minties papildymas, todėl nuo jos neatskirtini tašku. 3. Niekad prieš skliaustelius nerašykim taško, o po taško pradėti naują mintį skliausteliais tikrai netinka. Pvz. argi kas pradeda straipsnį išsyk skliausteliais?..

OWNER OPERATORS WANTED
Trailer Transit, a fast growing company, needs 2 or 3 axle tractors to pull empty trailers nationwide. We pay all permits except Indiana base plate and Ohio Hut. We pay 71% of gross, load ratio 80-85%, weekly settlement, 50% advance on each load. Group health insurance available through company. All our operators people are exowner operators or drivers. If you are 23 years old or older and you think you and your equipment can pass all D.O.T. requirements call 800-821-6093 (Indiana) 800-348-2229 (all others) ask for BOB. (25-28)

AUDRA
Travel

kviečia keliauti kartu

10 DIENŲ LIETUVOJE

Rugsėjo 4
Rugpjūčio 9 Spalio 2
Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS
VILNIUJE Rugsėjo 10
Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis.
Kelionės lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei suteikiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6P 1A4

(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060

Telex 06-986766 TOR

Kellonių įstaigos registracijos numeris — 2159872

ininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

★★★

— Ar jau pasirengi kelionei? — klausiu kaimyną Tamošiuką, karpantį peržydėjusį raudonžiedį krūmą.

— Eik tu sau! Laikraščiai rašo, kad iš šventės nieko nebus. Nevažiuosiu, nors Aldona spirte spiria!

— Suprasi mūsų laikraščius! Jie mėgdžioja amerikiečius. Kai parašo neigiamai, skaitytojai labiau susidomi apie tai tuojau pasikaito. Atsimeni, kas darėsi prieš paskutinį operos spektaklį? Rengiaus važiuot, bet spaudos paklausiau, nes visa gerklė šaukė, rėkė, kad žmonės naujos salės nesuras, kad į ją ne daug kas teatvažiuos, kad rengėjai skolų neišsimokės. Betgi ir suvažiavo, ir smarkiai papoljo, ir operai padėjo iš skolų išsikrapštyti. Paskui tie patys rašėivos gyre, didžiavosi lietuviškos operos pasisėkimu.

— Tu vis kitiškai nukalbi, vis kažkaip adverniškai! Aš kartais beveik nesuprantu, kai pradedi filosofuoti! — numojo ranka Tamošiukas, rinkdamas žolėje pasiskleidusias šakas.

Po to pasikalbėjimo nei Tamošiuko, nei jo Aldonos neatleidau iki paskutinės dienos. Sakiau, pats nuvesiu ir parvešiu, gal net nakvynę surasiu, jeigu Clevelande nepataikys ant senų pažįstamų. Kelionė, sakiau, irgi daug nekainuos, tik benzinas. O jei anksti rytą išvažiuosim, tai nereikės nei už nakvynę pakeliui mokėti. Kai visas išlaidas padalinsim į tris dalis, tai bus vieni niekai, palyginus su lėktuvo bilietais.

Taip ankstyvą penktadienio rytą ir išdūmėme Clevelando link. Kelionės planus šiek tiek sumaišė Aldona. Kaip sena ožka, ji užsispyrė vakarienei sustoti gerame restorane, o iš tokio greitai neišeisi. Taip krauju pasrūvusį jautienos kepsnį užgerdami raudonu vyneliu ir vienas kitam geros tolimesnės kelionės belinkėdami, sulaukėme ankstyvųjų gaidžių giedojimo valandos. Teko ieškotis nakvynės, o sekantį rytą pramiegojome iki pusiaudienio. Betgi į šokių festivalio atidarymą vistiek suspėjome.

Pasistatę automobilį už kelių skersgatvių nuo bažnyčios šventoriaus, kurį clevelandiečiai vadina, berods, Rūpintojėlio aikšte, riste bėgome į susirinkusių pusę, nes nuo ilgo sėdėjimo raumenys ir kraujas gyslose buvo kaip apmirę.

Aikštėje radome tikrą kermošių. Susirinkusieji ir suvažiavusieji spaudė vieni kitiems rankas, seniau matytus atpažinę, griebe į glėbį, pakšt, pakšt, pakštelėjo į vieną žandą, jei dviejų pakštelėjimų neužteko, pakštelėjo į kitą. Mačiau, kaip iš pavydo varpinė kraipė galvą ir truputį linkte-

lėjo į mano pusę, kai užkalbinau praeinantį.

— Kas toks būsi? — paklausiau aukštą, kaip kartį, vyrą. — Lyg ir matytas.

— Nepažįstu, — piktokai atsakė užkabintasis, sukdamas į kairėje susimetusių niujorkiečių būrį.

— Palauk, palauk, — šaukiu iš paskos. — Ar pats nebūsi Praniokas iš Lupikų?

Iš karto nenorėjau sakyti, kad mudu Lupikų kaimo karves penkias vasaras drauge ganėme, kol tėvai neišvežė į Biržų gimnaziją.

garsiau kalbančių svečių balsus nustelbė gražios ponios kvietimas pasivaikinti. Mano skilvys jau seniai signalizavo, kad nuo labai ankstyvo pusiaudienio nieko neragavęs, todėl, be didelių mandagumo taisyklių, šokau į eilę kuone pats pirmasis. Paskui su kupina lėkste ir dar vienu stiklu rankose sustojau salės tarpduryje, ieškodamas tinkamo stalo. Šiandien mano dėmesys kryo į gražiąją lytį, todėl sukau į dešinę, kur jau sėdėjo kelios apyjaunės ir apygražės moter-

ranke, įsukta į auksinių vielių tinklus. — Visi kuo nors prisidėjom, o toks maurojantis profesionalas, kurio pavardė laikoma paslapyje, paklojo net trejetą tūkstančių!

Nors gėrimai kaitino veidą, bet nuo tų žodžių mane išpylė šaltas prakaitas. Aš tik porą loterijos knygelių tenupirkau, iš jų didžiąją bilietų dalį kitiems pardaviau! Na, bet už tat iš toli atvažiavau, pats sau aiškinausi, vien už benziną apie porą šimtų išleisiu, juk mano limuzinas ne žemaitukas,

★★★

pavažiuot į centrą? Ten Clevelando burmistras užleidė miesto auditoriją mūsų jaunimui.

— Jeigu kelią rodysi, tai mielai! — atsakau, nes jaučiu, kad nakvynės klausimas baigia išsispręsti.

Gerokai po dvyliktos nakties atsirandame miesto centre.

— Taigi, va, jūs ir dangoraižį beturį! — apsimetu nustebęs.

— Neįžeidinėk mūsų miesto, — piktokai atkerta Angelė. — Clevelandas yra visos Amerikos centras — best location in the nation, — prideda dar ir angliškai. — Per jį nuvažiuosi į Rytus, į Pietus, į Vakarus, net Kanada čia pat!

— O aš girdėjau visai kitaip. Chicagiškiai sako, kad jūs tik kažkoks nesusipratimas ant ežero kranto: a mistake on the lake!

— Šoku lauk iš mašinos! — sušunka Angelė, — su tokiu nenoriu reikalų turėti!

Bet tuo metu jau mes ieškome vietos automobiliui pastatyti, ir jos pasipiktinimas nulsūgsta.

Susipažinimo vakaras mane trenkte pertrenkė: visam milijoniniam miestui statytą auditoriją užpildė vieni lietuviai ir tik dalis visų suvažiavusių, tik jaunesnieji. Ant plačių laiptų jie stoviniavo pulkais, gatvė aidėjo lietuvių kalba. Atsimušę garsai į daugiaaukščių pastatų sienas, kilo aukštyn arba liejosi Erie ežero paviršiumi. Vestibiulyje pro stovinčius negalėjai prasistumti į salę, kur minios jaunų veidų švytėjo prie stalų, stovėjo prie gėrimų baro, smagiai sukos į šokių aikštėje. Salė dūzgė, kaip bičių avilys, o kai užgrojo muzika, dundėjo, drebėjo sienos.

Nuperku škotiškos, vieną stiklą Angelei, kitą sau. Abu dairomės, kur prisiglausti. Ji suranda pažįstamų, prie jų prisėda, o aš imu plavinėti po salę vienas. Mergaitės plonos, lanksčios, kaip nendrės, traukte traukia į save akis. Užkalbinu vieną, einančią pro šalį. Ji permeta mane kritišku žvilgsniu ir nustebusi sušunka: — Dėde Kazy, kaip čia atsiradai? Kodėl mamai nieko nerašei?

Ir pataikyk tu man, ant giminaitės galvoju, kaip kūju į galvą trenktas.

— Sveika gyva, Ramuniuk, ar mama, tėtis irgi atvažiavo?

— Yra jie irgi, — atsako ji, pamoja ranka ir dingsta maišatyje, prisišliejusi prie barzdoto vyruko.

Po tokio nesėkmingo žingsnio mergaičių link, grįžtu pas Rugytę.

— Matom, kad svečias apie jaunąsias mergaites sukasi, — juokauja ji, — matyt, mes jam per senos.

(Bus daugiau)

Iš linksmosios pusės

Šokių šventės radinys

HUMORESKA

VLADĖ BUTKIENĖ

— O, kad tave kur paraliai! Taigi tu Balkių Kazimieras! Tas, kur paūgėjęs Onutės kiemo vartelius kilnojai! — pagaliau atkreipė į mane dėmesį Praniokas.

— Tas pats. Tas pats, kur per žolinę atlaidus tavo dviračiui padangas nuleidau, kad jos namo negalėtų parvežti!

— O jos vistiek negavai, į Sadeikių kaimą nutekėjo! — smagiai nusijuokė Praniokas, tempdamas mane į aikštės pakraštį; paskui įsileido į smulkia savo gyvenimo ir nuotykių istoriją. Nebeišgirdau, nei kas šokių festivalį atidarė, nei kas aukurą uždegė, o kai susiradau Tamošiuką ir Aldutę, šventorius buvo apytuštis. Su jais patraukiau į lietuvių namus, į šventės rengėjų vaišes.

Iki šiol Clevelandą tik pravažiuodavau. Po Chicago jis man atrodė taip, kaip Radviliškis po Kauno: tik gili provincija ir viskas. Dėl to dabar dairiausi į visas puses ir nenoromis dėjausi į galvą kiekvieną smulkmeną. Juk ne veltui laikraščiuose rašė apie šį miestą su didele doze abejotumų. Niekaip nenorėjau tikėti, kad čia lietuvių namai neapsamanoję, kad jų stogas nesusikuprojęs, neapaugęs kerpėmis, kad laiptai į jų salę ir svetainę dar nespėjusiu nusitrinti kilimu išklota, o pati salė tokio dydžio, kaip mano tėvo klobimas, kuriame ant vidurio skersbalkio kabėjo sūpynei virvė. Jei nebūčiau pastebėjęs lauko pusėje virš durų užrašo, būčiau galvojęs, kad tas namas tik šiai šventei išnuomotas.

Svetainėje pasimečiau su savo bendrakeleiviais, priremiau barą ir ilgokai gaivinau troškulį. Vis garsiau ir

rys. Dėl tokių aš į šventę važiavau, nors niekam nesisakiau.

— Iš kur ponas būsi? — susidomėjo viena smulkaus sudėjimo moteris, kai mandagiai atitraukiau šalia jos kėdę, paklausęs ar ji laisva.

— Tiesiog iš Biržų, — atkirtau.

— Ar tikrai? — nustebė ji. — Iš kur jūs čia, Amerikoje?

— O, aš — dūšia be vietos, — tyčiomis numykiau, norėdamas sudominti prie stalo sėdinčias moteris ir primerkiau ašarojančias akis, nes jų cigarečių dėmai palukė tiesiog į mano veidą, lyg norėdami pasakyti, kad ne visi baidosi netikėtos mirties taip, kaip aš.

— Matot, ponas, — rengėsi kažką sakyti priešais sėdinti moteris, bet kažkodėl pakeitė nuomonę ir paklausė? — Kuo jūs vardu?

— Balkių Kazimieras, nuo Biržų, — kaimiškai pasisakiau, — ne našlys, ne vedęs ir nepersiskyręs.

— Aš Angelė Rugytė, — užbėgo kitoms už akių greita manęs sėdinčioji.

— Malonu susipažinti, — pašokau nuo kėdės ir mandagiai nusilenkiau, nes atėjo pats laikas Lupikų kaimiškumo nusikratyti.

Kitų moterų pavardės pralėkė pro ausis kaip mūsų zirzimas, bet ir joms sakau, kad labai malonu susipažinti su Clevelando rūtom ir lelijom.

Valgydamas giriu vaišes, nes lėkste tarp kimšto paršiuko plonų riekelių į mane žiūri rausvi vėžio gabalai, skilandžio riekė ir margutėlių daržovių kauptas.

— Čia vieno mūsų milijonieriaus geraširdystė, — paaiškina tamsiaplaukė ponis su didele gintarine apy-

avižom nepašersi, vandeniu nepagirdysi. Tuo save pateisinęs, drauge su panele Rugyte vėl nuėjau prie vaišių stalo. Šį kartą dėjausi mažiau, nes pusbliūdžių dugnuose jau galėjau aiškiai matyti nupieštas įvairiaspalves gėles.

Bebaigiant valgyti, šventės rengėjai pradėjo dalinti šokių instruktoriams padėkos žymenis. Man širdį suspaudė pavydas. Jaunas būdamas režiau suktinius, su studentais važinėčiau po Vilniaus apylinkes šokdamas Malūną ir Oželį, paskui apkabinęs stengiausi atlietu vinti vilnietiško kaimo mergiotes, bet tada niekas medalių nedalino. Dabar, nors bėk prie scenos ir atimk ji iš kokios nors panelės!

Neužilgo vaišių dalyviai pradėjo leistis laiptais žemyn, o aš rimtai susirūpinau nakvyne. Tokie reikalai man iš anksto niekados nekvartino galvos, nes iki šiol patilteje nakvoti neteko. Tai prisiminęs, panelės Rugytės nebeišleidžiu iš akių. Siūlau išgerti, kalbinu, giriu šukuoseną, aukšta guba sukeltą ant pakaušio, parištą tautine juoste su įjautu Vilniumi, lygiai tokia, kaip mano knygoje. Atkreipiu dėmesį į sunkią gintarų eilutę, pasiskleidusią jos baltoje, kaip marmuras, pakaklėje. O Rugytė šneki, traški, tik žaižaruoja akimis, juokiasi, rodo gana tiesius dantukus. Nedrįstu jos pertraukti, kad nesugadinčiau apie save gero įspūdžio, leidžiu jai kalbėti, kol salės kampuose pradeda gesti šviesos, o svetainėje visiškai nutyla stiklėlių skambesys.

Per tą laiką mudviejų pažintis pasiekia tokį laipsnį, kad vienas kitą vadiname vardais.

— Gal, Kaziuk, norėtum

PATARIMAI ATOSTOGAUJANTIEMS FLORIDOJE

Floridos Atlanto pakraštys, daug tirščiau apgyventas, negu vakarinis pakraštys, kaip Fort Myers, St. Petersburg ir toliau šiaurėn. Žiema Atlanto pakraštyje temperatūra yra aukštesnė apie 10 F. laipsnių ir vasarą žemesnė už vakarinio pakraščio sritis. Atlanto pakraštyje vasarą ir rudeni, saulėtų dienų yra apie 65%, žiemą ir pavasarį saulėtų dienų būna apie 70%. Realotivinis drėgnumas po piet ir naktį 60% ir ryte drėgmė padidėja iki 87%. Mažiausiai vandens kritulių iškrinta vasario mėnesį. Daugiausia vandens kritulių iškrinta rugsėjo ir spalio mėnesiais apie 8.83 inčai. Šie pastarieji mėnesiai vargina vasarotojus karščiu ir didele drėgme. Šitoje Atlanto srityje aukščiausia temperatūra yra liepos ir rugpiūčio mėnesiais, vidurkis 90.3 F. Šiais mėnesiais vandens temperatūra yra apie 85 F.

Reumatikams maudytis yra patogus vanduo, nes prie Pompano Beach ir Ft. Lauderdale šilta srovė teka tik per vieną mylią nuo kranto. Bendrai paėmus Floridos oras už šiaurinę Amerikos dalį yra švelnesnis, šiltesnis ir daugiau tinkamas ligoniams ir pensininkams. Jei ligonis turi reumato iškraipytus — deformuotus rankų ar kojų pirštus tai Floridos oras nepataisys iškraipytų pirštų, nes reumatizmas jau bus per

toli nuėjęs. Tuo atveju su pagalba gydymo ir švelnesnio ir šiltesnio oro, reumatinis procesas apstabdomas ir neprogresuoja tai jau didelis laimėjimas. Jei ligonis reumatikas ar su kita liga, nemoka pasisaugoti, nuo per daug vartojamos šaldymo sistemos, tai liga gali pablogėti. Floridoje par duotuvėse, bankuose, valgyklose, bažnyčiose per daug atšaldomas oras. Jei oro temperatūra lauke yra nuo 80 iki 90 F., tai įėjus į kokią nors įstaigą, ten randi temperatūrą 65 F. Tai baisu. Įeini žmogus kaip iš šiltos pirties į ledaunę. Jei nenori, kad liga pablogėtų arba, kad nenušaltum, prieš eidamas į valgyklą arba į kitas įstaigas, užsidėk ilgas kelnes ar pasiimk megstuką.

Floridoje pietiniame Atlanto pakraštyje važiuoja labai daug mašinų, kurios sukelia daug dulkių, dūmų ir nuodingo dujų. Ypač tas būna daugiau prie Atlanto pakraščio didelių kelių. Prie šitų kelių yra susigrūdę moteliai, kur vasarotojai kančia nuo automobilių dulkių, dūmų, triukšmo ir dujų. Napatartina dėl to apsistoti motelyje prie didelio kelio. Geriau apsistoti šoninėse gatvėse arba prie Atlanto, kur pučia nuo jūros šviežias ir grynas oras. Jei pasiimi motelį su vienu arba dviem kambariais ir šaldymo sistema pučia tiesiai į tavę, tai tikrai gali

gauti nušalimus su laringitais arba gali gauti pečių ir kaklo uždegimus su sustingimu ir skausmais. Pavargęs iš kelionės per naktį neužmik prie pučiančio šalto oro. Kokią valandėlę atšaldęs kambarį išjunk, šaldymą.

Blogas pavyzdys kaip nereikia Floridoje atostogauti: sėdi žmogus prie didelio kelio motelyje su pamėlynavusiomis lūpomis ir sunkiai kvėpuoja. Pro šito sunkaus ligonio motelį važiuoja kas minutę apie 30 automobilių. Tokiam ligoniui su širdies negalavimais ir kitiems su emphysema, asthma, alergija, bronchitais, netinka tokia vieta. Tokiems ligoniams patarti-

na apsistoti toliau šoninėse gatvėse. Jei važiuosite į Floridą su mažais vaikais tai labai saugokite juos motelių maudymosi baseinų, nes labai daug vaikų priigeria. Šiaurėje, daugelyje vietų, maudymosi baseinai turi būti aptverti tvora, kad maži vaikai neįkristų, Floridoje maudymosi baseinai neaptverti.

Važiuodami Floridon, apsirūpinkite vaistais, nes čia vaistai ir gydymas brangesnis. Florida poilsiui yra geras kraštas, jei sveikatos pagerinimui laikysitės griežtai mediciniškų higienos taisyklių. Jei atostogaudami nesilaikysite mediciniškų patarimų ir nušalsite, sveikata pablogės. Per

daug didelis saulės naudojimas, ypač blondinam, kartais gali būti pavojinga. Jei tokie asmenys turi kokias nors pigmentines dėmes, odos pakilimus, plaukuotus spuogelius, tai labai kreipti dėmesį, kad jie nuo saulės neparaustų, nepadidėtų ir jei pastebėsite kokius pakeitimus, tai kreipkitės į gydytoją, kad neišsivystytų piktybiniai augliai.

Dr. K. Pautienis

DIAMOND SETTER

WITH CASTING EXPERIENCE. MUST BE WILLING TO MOVE TO IOWA. MUST BE WELL EXPERIENCED. SALARY OPEN.

Call 515-682-8975;

515-682-6543

(27-28)

BLAHA • CHIARA • DARGIS • DEGUTIS • IGNAS • KEZYS
LINGERTAITIS • PALUBINSKIENE • PETRIKONIS • RIMAS • SILGALIENE
SHUKYS • VASKYS • VENCLAUSKAS • ZOTOVIENE • ZUMBAKIENE

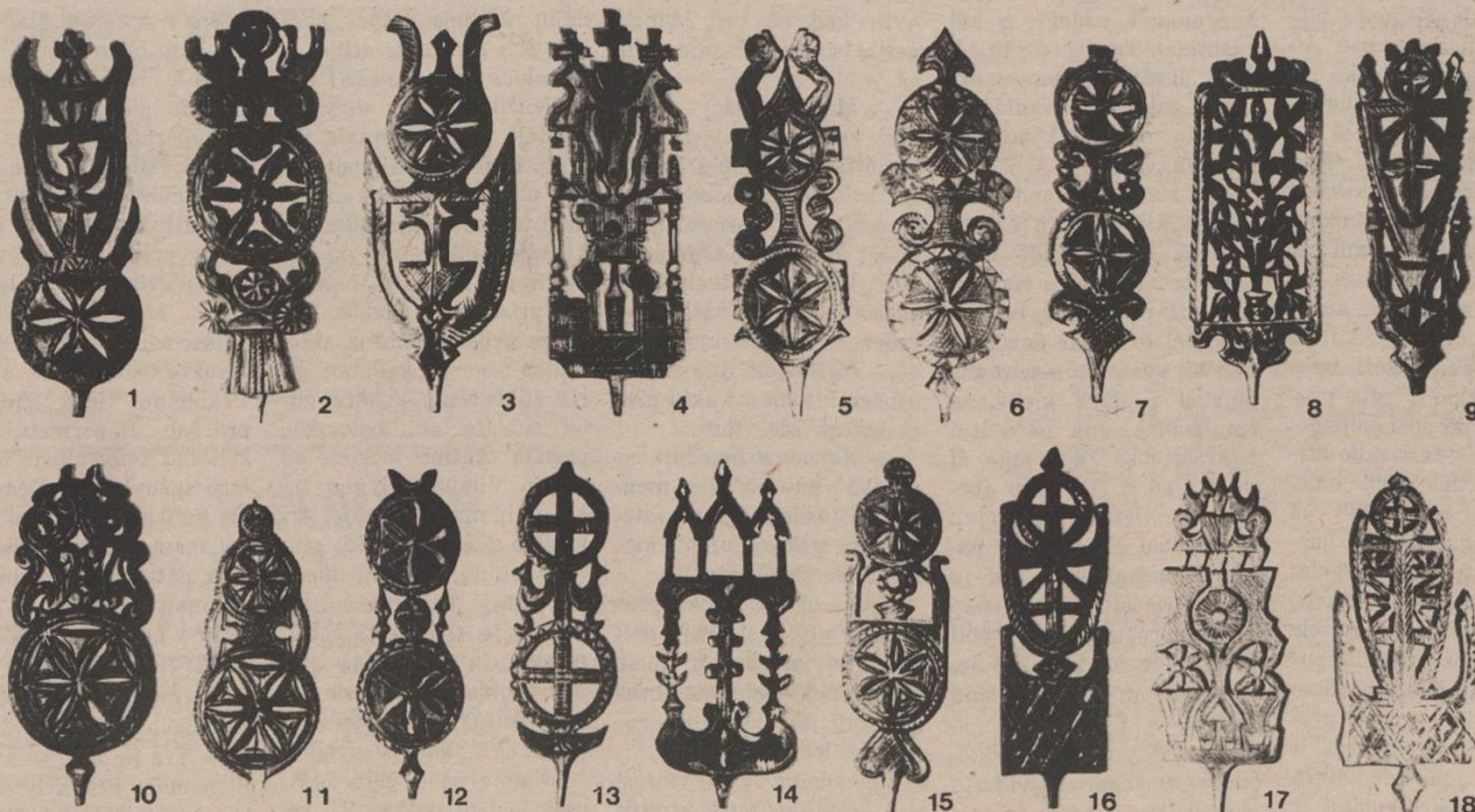
KVIEČIAME KLEVELANDE APLANKYTI,

AMBER STUDIOS, INC.

GINTARO GALERIJA

505 EAST 185 STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 216/531-3500

VERPSTĖS! - LIETUVIŲ LIAUDIES MENO PERLAI!

DROŽINĖTOS MEDYJE PAGAL ORIGINALIUS MUZIEJINIUS
RINKINIUS, PUOŠNIO IR BŪDINGOS SAVO ĮVAIRUMU

KAINOS: 5 6 7 12 13 15

PO \$45.00 PAŽYMĖKITE NUMERĮ APSKRITIMU

1 2 3 4 8 9 10 11 14 16 17 18 PO \$50.00

ČEKI, SUMOJE \$

Siųsti:

STUDIO-D. P.O. BOX 515

BEVERLY SHORES, IN 46301 TELEF. (219) 879-8633

VARDAS, PAVARDE:

ADRESAS:

ZIP:

VIDUTINIS DYDIS 22 x 8 in.

FILATELIJA

Nr.5

Antanas Bernotas

JAV gegužės 11 d. atidarė New Orleans mieste, Louisianos valstijoje pasaulinę parodą ir išleido jai paminėti 20 centų pašto ženklus. Pašto ženkluose parodyta charakteringa tai sričiai fauna ir flora.

Iki šiol, kaip taisyklė, pasaulinės parodos buvo ruošiamos kas ketveri metai. Paskutinė buvo irgi JAV prieš dvejus metus Knoxville, Tenn. mieste. Kaip pranešama, be keleto pačių JAV įvairiomis temomis paviljonų, dar dalyvauja ir 23 užsienio valstybės, jų tarpe Vatikanas su savo meno paroda, kuri praeitais metais keliavo per visą Ameriką.

KANADA balandžio 20 išleido 32 centų pašto ženklą.

lą paminėti 450 metų sukakčiai, kai atradęs Jacques Cartier pasiekė Kanados krantus.

Prasidėjus atradimų karštligi "Naujajame Pasaulyje" ir Prancūzijos karalius Pranciškus I pasiuntė jūrininką Jacques Cartier "vykti ir atrasti aukso ir kitų gėrybių" šiaurės Amerikoje. Jacques Cartier (1491-1557) dviem laivais 1534 m. balandžio 20 d. išplaukė iš Prancūzijos uosto Saint-Malo ir po 20 dienų kelionės pasiekė Newfoundlando salą. Iš ten jis per švento Lauryno įlanką pasiekė Kanados sausumą ir išlipė Gaspės pusiasalyje, dabar Quebeco provincijoje, kur susipažino su irokėzų ir huronų indėnais. Išlipimo vietoje vėliau buvo pastatytas paminklas. Atrastą žemę pavadino

Tautinių šokių šventės metu suvažiuo į Clevelandą radijo darbuotojai buvo susirinkę Lietuvių namuose, pasitarti radijo valandėlių reikalais. V. Bacevičiaus nuotr.

"Naująja Prancūzija", Cartier grįžo atgal į Prancūziją ir St. Malo vėl pasiekė tą pačių metų rugsėjo 5 d. Vėlesniais metais jis padarė dar dvi keliones pasiekdamas šv. Lauryno upe vietas, kur dabar yra Quebeco ir Montrealio miestai. — Ta pačia proga ir Prancūzija išleido 2 frankų pašto ženklą lygiai to paties piešinio.

— — —
ŠVEDIJA išleido 1.80 kronų pašto ženklą pagerbti dramaturgui Hjalmar

Bergmanui.

Hjalmar Frederik Bergman (1883-1931), švedų romanistas ir dramaturgas rašęs daug psichologinių romanų ir dramų, jungęs realizmą su humoru ir groteskine fantazija, laikomas vienu iš geriausių švedų literatūroje. Parašė keliolika romanų ir dramų, sulaukęs didelio pasisekimo.

V. VOKIETIJA išleido 60 pfenigų pašto ženklą paminėti 350 metų sukakčiai, kai buvo pradėti Kristaus kančios vaidinimai Oberammergau miestelyje.

Pats Oberammergau miestelis yra Aukšt. Bavarijoje, Alpių prieškalniuose, už 100 kilometrų į pietvakarius nuo Miuncheno. Anuo metu apylinkėje siautė maro epidemija, ir miestelio gyventojai pasižadėjo kas dešimtį metų vaidinti Kristaus kančią, jei Die-

vas savo malone prašalins maro pavojų. Pirmieji tokie vaidinimai įvyko 1634 m. ir tebekartojami iki šiol. Vaidinimų sezonas prasideda gegužės mėnesį ir baigiasi rugsėjo. Vaidinimą atlieka vietos gyventojai, kurie savo roles išmoksta jau iš anksto. Vaidinimai sutraukia tūkstančius turistų. Be to, vietos gyventojai verčiasi įvairių statulų ir devocionalių gamyba.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONUI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 442-6810.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185-Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

SENOJO PASAULIO FESTIVALIS

Old World Plaza — East 185 gatvės festivalis prasideda ši trečiadienį, rugpiūčio 1. Šv. Juozapo gimnazijos sporto aikštėje 6 val. 45 min. vak. bus oficialus festivalio atidarymas, kuriame dalyvaus veteranų dalinys su vėliavomis, Clevelando ir Euclido miestų merai, austrų pučiamųjų orkestras. Po atidarymo iškilnių šokiai iki 11 val. vak. grojant geriausia Kanados polkų orkestrui.

Ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį įvairios programos prasidės 4 val. p. p. šeštadienį etninių sriubų kontestą praves WERE radijo kulinarijos programos vedėja Donna Adams. Už sriubas skiriami penki prizai. Blankus sriubų kontestui galima gauti Lietuvių klube. Sekmadienį, rugpiūčio 5, 11 val. 30 min. di-

džioje palapinėje šoks Slovėnų tautinio meno instituto šokėjai, gros lenkų orkestras, o po programos šokiai iki 10 val. vak.

Lietuvių klubas prie savųjų namų — East 185 gatvėje turės palapinaitę ir pardavinės lietuviškus valgius.

Visi kviečiami rugpiūčio 1-5 dienomis aplankyti Senojo pasaulio festivalį East 185 gatvėje.

• A. A. Elena Vyšniauskienė staiga mirė š. m. liepos 29 d., sulaukusi 86 metų. Pasąvota antradienį Jakubs & Son koplyčioje. ir bus laidojama Chicagoje.

• Dr. Dalios Bložytės, veterinarijos klausimais pokalbiai televizijoje (5 kanalas) būna kiekvieną savaitę ne trečiadieniais, kaip kad Dirvoje buvo paskelbta, bet antradieniais, tarp 5 ir 6 val. popietinėse žiniuose.

Pranešame savo klientams ir visuomenei, kad mes dar priimame siuntinius į Lietuvą ir Sovietų Sąjungos kraštus.

Mūsų įstaiga čia veikia virš 30 metų ir mūsų klientai nebuvo nusivylę mūsų sąžiningu patarimu.

Mūsų įstaiga duos jums geriausį patarnavimą ir atnešus jūsų daiktus pasiųs jūsų artimiesiems.

Neneškite mums kitų agentūrų sugrąžintus siuntinius. Prieš tai pirma paskambinkite mūsų įstaigai.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

6089 STATE RD., PARMA, OHIO 44134
TEL. (216) 884-1738

(29-30)

TAUPA

VIENTELIS LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS OHIO VALSTIJOJE.

Būstinė: DIEVO MOTINOS NUOLATINĖS PAGALBOS PARAPIJOS PATALPOSE.

Darbo valandos: Sekmadieniais nuo 11:00 val. ryto iki 1:00 val. po pietų.

MOKAME UŽ:

Taupymo sąskaitas 6% (Passbook savings) sąskaitoje turi būti nemažiau kaip \$100.00 (20 šerų).

IMAME UŽ:

Asmenines paskolas 14% (nuošimčiai skaičiuojami nuo pradžios mėnesio neapmokėtos skolos).

'SUPER SHARE' SĄSKAITA 9% (\$2,500 IR DAUGIAU)

Visi indėliai apdrausti su NDGC (National Deposit Guarantee Corporation) pagal State of Ohio Credit Union Law — Section 1733.041.

SAVI — PAS SAVUS! VIENYBĖJE GALYBĖ!

METINĖ, TRADICINĖ LIETUVIŲ KLUBO NARIŲ, JŲ ŠEIMŲ IR BIČIULIŲ

GEGUŽINĖ

įvyksta sekmadienį, rugpiūčio 19, AUSTRŲ SODYBOJE, 8636 PEKIN RD., RUSSELL TWP.

Gegužinės pradžia 12 val. ir pabaiga 6 v. v.

Klubas dabar turi 1500 registruotų narių. Pridėkime jų šeimas ir bičiulius, tai gegužinėje turėtų būti virš 2000 žmonių. Nariams ir jų šeimoms įėjimas velui, svečiams — 1 dol.

Klubo šeiminkės paruoš skanių valgių, alus ir sodos velui. Šokiams gros orkestras.

Gegužinėje bus įvairių pramogų, daug laimėjimų, vaikams ir suaugusiems žaidimai su prizais.

Ateikite visi pasidžiaugti gražia gamta, pabendrauti ir pasilinksinti.

Klubo vedėjai laukia jūsų visų, žada tikrai gražiai pavaišinti ir palinksinti.

Visi lietuviai skuba į Lietuvių klubo gegužinę!

• Dr. Romualdas ir Nijolė Kašubai buvo trim savaitėm išvykę į Japoniją. Kelionės tikslas buvo dr. R. Kašubos dalyvavimas tarptautiniame inžinierių suvažiavime Japonijoje. Tokyo University of Technology jis skaitė paskaitą, kuria ypač domėjosi japonų mokslininkai. Pakeliui į namus buvo dar sustoję Honkonge ir Singapure.

• Tėvynės Garsų radijo programos rugpiūčio mėnesį redaguos ir pranešinės Dalia Staniškienė. Redaktorius Juozas Stempužis turės trumpas atostogas ir ruošis naujai Tėvynės Garsų programos laidai, kuri bus transliuojama naujoje radijo stotyje — Cleveland Public Radio 90.3 FM WCPN. Jeigu viskas gerai klosis, pirmoji programa naujoje stotyje būtų transliuojama rugsėjo 9 dieną, Tėvynės Garsų radijo 35-rių metų sukakties dieną. Tuo tarpu prašymas dar nėra patvirtintas. Radijo stoties signalas būtų labai stiprus ir programa būtų girdima penkiose apskrityse.

Juozas Stempužis šalia naujosios programos dar redaguotų vieną programą WERE radijo stotyje ir religinės minties programą, globojama Dievo Motinos parapijos, WLTF stotyje.

NORITUMET GYVENTI FLORIDOJ?

Moteris, ar pora — ieškomi pagelbėti prižiūrėti 5-ių butų namą, pajūry: N. Hollywood Beach, Fla.

Paskambinkit — susitarsim. Tel. 1-305-922-4353.

(27-29)

• Slovėnų folkloro festivalis įvyks rugpiūčio 25-26 d. Amla recreation center, Leroy, Ohio. Dalyvaus 300 šokėjų ir muzikų iš Chicago, Toronto ir kt. Laukiama apie 10,000 svečių iš JAV ir Kanados.

CLEVELANDO PARENGIMAI

• RUGPIŪČIO 12 D. SLA 136 kuopos gegužinė Gaižučio sodyboje.

• RUGPIŪČIO 24-26 D. D. — Neringos ir Pilėnų tuntų savaitgalio stovykla, Camp Warrdale, Pelee Island, Ontario.

• RUGSĖJO 2 D. Balfo gegužinė prie ežero.

• RUGSĖJO 9 D. Šilinės šventė, 10:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje iškilmingos šv. mišios, procesija į Marijos grota ir Tautos šventės paminėjimas.

• RUGSĖJO 16 D. 1 val. prie ežero ramovėnai rengia gegužinę.

• RUGSĖJO 22 D. Vasarą palydint Neringos skaučių tonto balius.

• RUGSĖJO 23 D., gen. Vlado Nagevičiaus 30 metų mirties paminėjimas. Ruošia Korp! Fraternitas Lituanica, Ramovėnai ir Birutietės.

• SPALIO 6-7 D. L.S.S. Skautininkų skyriaus suvažiavimas.

• SPALIO 6-7 d. šv. Jurgio parapijos Eucharistinės pamaldos (40 val. atlaidai).

• SPALIO 13 D. Pabaltiečių vakaras Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, estų taryba ir latvių sąjunga.

• SPALIO 14 D. Tėvynės Garsų radijo 35 metų sukaktis.

• SPALIO 20 D. Balfo 40 metų minėjimas-balius Lietuvių Namuose. Rengia Balfo Clevelando skyrius.

SPALIO 27 D. 25-kių metų sukaktvinis koncertas ir balius Sv. Jurgio parapijos salėje

• LAPKRIČIO 4 D. Jūratės Statkutės de Rosales naujos knygos pristatymas. Dalyvaus autorė. Rengia skautininkų draugovė.

• LAPKRIČIO 11 D. 11:30 val. priešpiept parapijos salėje tradicinis šv. Jurgio parapijos festivalis. Pabaiga 4 val. popiet.

• LAPKRIČIO 17 D. Karuomenės šventės minėjimas, Lietuvių salėje. Rengia L.K. V.S. "Ramovė".

• LAPKRIČIO 17-18 D. Dainavos stovyklai remti parengimas-paroda.

NEPRALEISKITE AUKSINĖS PROGOS

Kaip jau spaudoje buvo rašyta, Clevelando priemiestyje, Willoughby, Ohio baigiama statyti Lietuvių Sodyba. Ją Lietuvių Bendruomenės rūpesčiu ir pasiūventusių žmonių dėka finansuoja HUD. Tai bus 82 butų vyresnio amžiaus žmonių moderniai ir su visais patogumais įrengta gyvenvietė. Sodybos gyventojai bus visais atžvilgiais aprūpinti. Jiems beliks tik savais baldais apsistatyti butą ir jame palaikyti švarą. Visas kitas aptarnavimas bus atliekamas tam tikslui samdomų žmonių. Sodyba yra ant 4 1/2 akro žemės sklypo, šalia parko ir naujų krautvių bei apartamentų rajono. Tik 9 mylios nuo Dievos Motinos parapijos ir Lietuvių Namų.

Sodybon iki šiol įsiregistravo apie 70 lietuvių šeimų. Jeigu visi apsispręs ten apsigyventi, tai dar liks 12 laisvų butų. Teko patirti, kad dalis užsiregistravusių delsia užpildyti ir sugrąžinti Sodybos administracijai registracijos lapus. Sakoma, kad registracijos lapus neužpildžiusieji galvoja, kad jie esą "per daug turtingi" ir jiems reikėtų mokėti už visą buto nuomą, nes valdžia tokiems "turtuoliams" subsidijos neduotų. Gaila, kad tokie nepagrįsti gandai skleidžiami. Tas labai pakenks mūsų žmonėms, kurie turi gerą progą pigiai ir patogiai apsigyventi naujoje Lietuvių Sodyboje.

Kreipiuosi į visus, kurie galvojote ar galvojate Lietuvių Sodyboje apsigyventi, skubiai kreiptis pas lietuvių advokatus ar socialinės tarybos žmones, kad jie patartų kokių būdu sutvarkyti asmeninio turto formalumus, kad jie nekludytų patogiai apsigyventi naujoje sodyboje.

Nepraleiskite auksinės progos apsigyventi pirmoje Lietuvių Bendruomenės Sodyboje. Joje bus viena iš pavyzdgingiausių lietuvių kolonijų, kurioje klestės draugiškas ir lietuviškas gyvenimas, kuris vyresnio amžiaus žmonėms yra didžiai reikalingas. Neatidėliodami skambinkite namų administratorei Danai Čipkinei (216) 943-0910.

Dr. Antanas Butkus

Reikalinga aktyvi pensininkų pora pietų Floridoje netoli jūros, sodo, daržo ir baseino apžiūrėjimui. Už tai gauna dviejų miegamųjų namą gyventi. Skambinti (305) 772-4455 arba kreiptis į Dirvą tel. (216) 431-6344 arba rašyti į Dirvą P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

MIRĖ VERNĖ OLINĖ

Š.m. liepos 30 d. širdies smūgio ištikta mirė Verna Olinė, ALTS Tarybos narė, savo namuose Wheeling, Ill.

Pašarvota Petkaus koplyčioje Chicagoje.

Laidojama penktadienį, rugpiūčio 3 d. šv. Kazimiero kapinėse šalia savo vyro a.a. Antano Olio.

LITUANISTIKOS KATEDRA PRADEDA DARBĄ

Illinois universitetas Chicagoje pakvietė profesorius dr. Bronių Vaškelį vadovauti Lituanistikos Katedrai. Profesorius Vaškelis pradės savo mokslinį darbą rugsėjo mėnesį kaip pirmasis šios katedros vedėjas.

Profesorius dr. Bronius Vaškelis gimė 1924 metais Lietuvoje. Toronto universitete Kanadoje 1958 metais gavo bakalauro laipsnį ir 1961 metais — magistro laipsnį. 1964 metais Pennsylvanijos universitete apgynęs disertaciją "The Language of Jurgis Baltrušaitis' Lithuanian Poetry" gavo filosofijos daktaro laipsnį. Nuo 1963 metų profesorius Lafayette universitete Pennsylvanijoje. Lietuvių literatūros ir kitais klausimais bendradarbiavo lietuviškoje ir kitų kalbų spaudoje.

PRATĖSIAMA LSS NARIŲ REGISTRACIJA

Kad galėtų didesnis skaičius narių dalyvauti Lietuvių Skautų Sąjungos vadovybės rinkimuose, registracija pratęsiamą iki š. m. rugpiūčio 18 d., bet tas nesutrukdys rinkimus užbaigti skirtu laiku.

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENA

Septyniadešimtoji Pennsylvanijos lietuvių diena, sutraukianti minias žmonių iš rytinių valstijų, šiemet įvyks sekmadienį, rugpiūčio 12 d. Lakewood Park, Barnesville, Pa.

Programą atliks tautinių šokių grupė Aušrinė iš Phi-

ladelphijos, lietuvių chorai ir kt.

Šeštadienį, rugpiūčio 11, įvyks banketas Frackville, kuriame bus pagerbti žymiausi šių metų vyrai ir moterys.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Ann Carlitus, RD Ringtown, Pa. 17967, tel. (717) 889-3839.

TIKROJI LIETUVA

Didelio formato, kietais viršeliais knyga su 79 žemėlapiais ir 172 iliustracijom. Parengė Algirdas Gustaitis. \$20.00 ir \$2.00 per siuntimas.

Lietuvos žemėlapis 1:1.000.000 — \$12.00.

1595 m. Lietuvos žemėlapis — \$6.00.

1749 m. Lietuvos žemėlapis — \$7.00.

14-ka Lietuvos miestų herbų — \$3.00.

Užsiakymus siųsti: S. Bernatavičiui, 1513 South 48th Court, Cicero, Illinois 60650, U. S. A.

• LST Korp! Neo-Lithuania vyr. valdyba planavo šį rudenį surengti tradicinę stovyklą — studijų dienas. Apie tai buvo painformuoti visi korporantai. Iki nustatyto laiko pranešti apie dalyvavimą stovykloje — studijų dienos, atsiliepė tik šeši korporantai. Todėl ši planuota stovykla neįvyks.

Šiais metais mes šventėme šv. Kazimiero sukakties minėjimą ir turėjome Tautinių šokių šventę. Didelė dauguma korporantų, tiek jaunieji studentai, tiek filisteriai, dalyvavo minėjimuose bei šventėje, ir pritrūko laisvų dienų saviems reikalams.

Mes džiaugiamės, kad rengiant Tautinių šokių šventę, korporantai neolituanai aktyviai dirbo ir dalyvavo kaip šokėjai. O vienas kolega šventės reikalams paaukojo stambiausią auką, kas paskatino kitus, pagal turimus išteklius, remti bendruosius lietuvių reikalus.

Negalėję surengti stovyklos-studijų dienas, planuojame surengti savaitgalio išvyką Dainavoje ar

Pennsylvanijos gubernatorius priėmė tautybių atstovus ir pasirašė Pavergtų tautų savaitės proklamaciją. Prie stalo sėdi gubernatorius Dick Thornburgh su savo artimais bendradarbiais Charles Bojanic ir Richard Jankowski. Penkta iš dešinės stovi Annie Morgalis Amerikos lietuvių reikalams komisijonierė.

Sandūnuose. Apie tai pranešime vėliau, kai surasime išvykai vietą ir sutarsime dėl laiko.

Korp! Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

DETROIT

SEKMADIENIO IŠVYKA

ALT Sąjungos Detroito skyriaus valdyba maloniai kviečia Detroito, Windsoro bei jų apylinkių lietuvius atvykti į jos ruošiamą sekmadienio popietės išvyką š. m. rugpiūčio 5 d., sekmadienį, gražioje jūrų šaulių Pilėnų stovykloje, prie Manchesterio, Mich.

Pilėnų stovyklos vartai atidaromi nuo ankstyvaus ryto. Pietūs pirmą valandą, o pasivažišinimas per visą dieną. Po pietų vertingų dovanų paskirstymas. Tad iki malonaus pasimatymo sekmadienio popietėje Pilėnuose!

HARTFORD

LIETUVIŲ DIENA — GEGUŽINĖ

Š. m. rugpiūčio mėn. 12 d. rengiama Hartfordo apylinkės didžiausia gegužinė šiais metais Elks parke, Roberts St., East Hartford. Prasidės 12 val. ir tęsis iki 9 val. vak. šokiams gros populiarus lietuviškas John Martin orkestras.

Bus įdomi programa. Todėl visi kviečiami dalyvauti šioje puikioje išvykoje. Rengia Hartfordo ramovėnai.

• Muzikė Nijolė Ulėnienė veikli New Yorko lietuvių gyvenime gyvenanti su šeima Dix Hills, Long Islande, jau ilgą laiką turi didelę ir amerikiečių labai įvertintą pianino studiją. Joje moko nuo pačių jauniausių iki pažengusių jaunuolių ir suaugusių. Keletas iš jos mokinių tapo profesionalai mu-

BEVERLY SHORES, IND.

DIRVAI PAREMTI GEGUŽINĖ
įvyks š. m. rugpiūčio 4 d., šeštadienį, Elenos ir Kazimiero Pocių sodyboje, 532 Lake Shore County Rd., Beverly Shores, Ind.

Rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos East Chicagos skyrius.

Bus geras maistas, baras, loterija, graži muzika ir kitos pramogos.

Gegužinės svečiams šiltą maistą parūpins "PINE" RESTORANO SAVININKAI GRAZINA IR JONAS STANKONAI.

Atvykę nesigailėsite. Pradžią 12 val. Dėl smulkesnių informacijų skambinkite (219) 879-7732.

Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

ALT S-GOS EAST CHICAGOS
SKYRIAUS VALDYBA

zikai. Be pianino pamokų, vyksta harmonijos, teorijos ir kompozicijos klasės. Mokslo sezono rengiami formalūs koncertai ir kuklesnio lygio "musicales", kur dauguma turi pareikšti savo talentus. Jau trečia vasara, kai muzikė Ulėnienė vyksta Europon pasigilinti muzikos žiniose ir užmegsti naujas muzikines pažintis. Iki šol dalyvavo Innsbrucke, Austrijoje, pernai Bolzano, Italijoje. Šiemet taip vadinamoj "International Piano Workshop" Briuselyje. Po kursų Briuselyje vyks į Salzburgą, kur būs vasaros muzikos festivaliai. Tenais dar gilinsis garsioje "Mozarteum" akademijoje. Kelionėje išbus apie penkias savaites.

Muzikė, be pianino darbo, ilgą laiką moko dainavimą ir veda mokinių chorą New Yorko Maironio lituanistinėje mokykloje.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą

ATTITASYMAS

Dirvoje Nr. 27 (7 psl.) po V. Bacevičiaus nuotrauka pažymėta, kad tai Vokietijos lietuviai šokėjai Kolizijoje. Tikrumoje tai Bostono tautinių šokių sambūrio vyresniųjų šokėjų grupė. Šis sambūris yra pats seniausias egzistuojantis tautinių šokių vietas. Ona Ivaškienė suorganizavo šokėjų grupę 1937 metais ir šis sambūris yra dalyvavęs visuose šokių festivaliuose.

PHYSICAL THERAPIST
Immediate opening for a Reg. Physical Therapist for Progressive Home Health service. Experience preferred. Opportunity for advancement. Excellent salary and benefits plus mileage. Call or send resume to: Dixie Sensabaugh, Director of Home Health Care, COX MEDICAL CENTER, 1422 N. Jefferson, Springfield, Mo. 65802. 417-836-3286. (25-32)

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS BINDERY HELP
3 years experience or more. OPERATING FOLDERS, CUTTERS, SADDLE BINDER & GENERAL BINDERY work. Steady work for qualified help 37½ hour week. Apply call or write to: MR. RILEY BAYLOR FRANKLIN PRINTING CO. 209 MAGAZINE ST. NEW ORLEANS, LA. 70130 504-522-9854 (24-33)

BILIJETA I OPERĄ "DUX MAGNUS" ir į Kongreso užbaigimo vakariene parduodami:

Philadelphijoje: E. Binkis, 209 Yellow Stone Rd., Plymouth Meeting, Pa. 19462. Tel. (215) 828-1150.

New Yorke: Liet. Inf. Centras, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207. Tel. (212) 647-2434.

Chicagoje: "Gifts Int. Inc. (J. Vaznelis), 2501 W. 77th St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 471-1424.

Clevelande: Dievo Motinos parapija, 18022 Neff Road, Cleveland, Ohio 44119. Tel. (216) 531-4263.

Kanadoje: V. Taseckas, 3380 Galena Cres, Mississauga, Ont. L5A 3L8. Tel. (416) 279-0363.